

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.

Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

A MENTŐÖV

Büszke, kevély tartású, pompadús hajó-óriás vitorlázik az idő tengerén. Bátran néz szembe vészidő zivatarával, bömbölve tovaszá-
guldó orkánal, néha-néha recsen a pompás alkotmány, a gépóriások dohogva, ziháló mellet, küzködve végzik terhes munkájukat, egy-egy szilajabb hullámvérés át-átsap a hajón, de annak vezetői öntelten állnak a kormánykeréknél, parancsnoki hídon, fontos posztokon... A pompás hajón hangos, nyüzsgő élet folyik... Oda se neki a vészidőnek, orkán bűgő szavának... Áll a bál, a tánc, muzsika, ének... Egyszer csak egy váratlan ponton, a kísérteties éjben hatalmas ütés remegteti meg a büszke hajóóriást... Recseg-ropog, egész testében megremeg, az iménti tivornyának ereiben majd megfagy a vér, a magahitt, dölyfös vezetők kapkodnak, izgulnak, sápadoznak... A hajó körül örvénylik, morajlik a tenger s hogy a büszke hajóóriást a csőd fenyegeti, mindenki a mentőövhez kap.

Hogy az óceáni büszke hajós, Európa, a gazdasági, társadalmi, de mindenképpen az értelmi csőd felé halad, mindenki szeme a mentőöv becsületes, de nehéz szerepét betöltő Finnországra emeli tekintetét. Európa bölcsei túlságosan is elbázták magukat, igazság-vakságra vert szemekkel álltak a tovadübbörgő események előtt, nem látták a közelgő vészidő pusztító előhírnökeit, süket fülekre talált minden józan hang, minden ész-érv lepergett a betokosodott agyú öregurakról, mindegyike azt hitte, hogy a saját köre sérthetetlen, ez temérdek pénze, amaz gyilkoljai sokaságának tudatában felsőbbrendűnek tolta fel magát, miglen egy nap váratlanul arra kellett ébredniük, hogy a viszálykodásban szétforgácsolt erők, a megtépázott tekintély semmiesetre sem alkalmas arra, hogy a mindent elnyelni kész vörös orkánt távol tartsa a büszke hajótól.

Most, hogy az értelem a kérlelhetetlen, biztos csőd felé halad, most a kis Finnországra tapad a mindenember tekintete, most erre a kis nemzetre szeretnék átruházni a roppant terhet, hogy az európai tehetetlenség és telhetetlenség mentőöve legyen.

Húsz év óta politikai és katonai vonatkozásban alig hallottunk valamit Finnországról. Szegény, kicsi nép volt, tehát nem túlnagy üzlet az érdekeltek számára. Húsz év óta csak a nagyhatalmak vitték a szót, csak róluk lehetett hallani, ők voltak a hangadók, minden és mindenki az ő akarata szerint volt kénytelen élni, életberendezését alakítani, mindenben csak a biznisz volt a vezérmotívum. De most, mintha csak a sors akarna keserű tréfát úzni a „nagyokkal”, most kezd divatba jönni a „szürke hegedű” is, most a kismemzetek szavát, jóindulatát lesi Pénzfelső, most udvarlári verseny folyik a szembenálló nagyhatalmak között, hogy magához edesgesse a tegnap elfelejtett, mellőzött Péterjét.

Hogy hova fog vezetni ez a most kibontakozó tömegmészárlás, milyen átkos gyümölcsöt fog hozni ez a mostani szomorú vetés, ki a megmondhatója? Bár kétségtelen, hogy ami most északon az ezert országában folyik, történik: valóságba ültetett mitológiai hősköltemény. De ez el szemben nem kevésbé áll a másik tény, a másik realitás, hogy Oroszországnak soktízezer tankja, repülőgépe és egyéb gyilkos gépe s sokmillió hadserege van, melyet Európára szabított a rövidlátó önzés. S áll az a szomorú valóság, hogy ezzel szemben Európa népei még mindig nem eszméltek arra, hogy itt nem lehet néhány ezer önkéntessel, s holmi jótékonykodás-

A német legiflotta megjelent Páris felett

A francia fővárosban légiriadó volt, amely súlyos balesetet idézett elő. — Churchill bírálata a semlegesek magatartásáról. Német felfogás szerint jövő télig befejeződik a háború

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Február 26-ról 27-ére virradó éjszaka német repülőgépek nagyszabású felderítő repülést végeztek Közép-Franciaországban és ez alkalommal

több repülőgépet a francia főváros felett is megjelent,

annak ellenére, hogy a francia léghárítók hevesen működésbe léptek, sőt a német repülők ennek dacára is teljesítették a rájuk bízott feladatukat és minden veszteség nélkül tértek vissza kiindulási helyükre.

Ugyanezen éjszaka a szövetségesek több repülőgépe is felkereste Németország területét

és ezek közül néhány eljutott az Elbe-folyó forrásvidékéig is. Azok a hírek, mintha ellenséges repülőgépek Berlin felett is átrepültek volna, nem felelnek meg a valóságnak.

Az angol repülőgépeket a német légvédelmi ágyúk megakadályozták abban, hogy az Elbán

túl jussanak. Az egyik angol repülőgép a légvédelmi ágyúk tüzetől súlyosan megsebesült, visszafordult, de nem valószínű, hogy el tudta érni kiindulási helyét. Az angol légügyi miniszteriumnak az a jelentése, amely szerint az angol repülőgépek nemcsak felderítő repüléseket végeznek Németország felett, hanem 640 kilométernyire az angol tengerpartoktól fontos és különböző missziókat is teljesítenek. A Német Távirati Iroda ennek kapcsán fontosnak tartja annak megállapítását, hogy az angol repülők többnyire csak felderítő repüléseket végeznek, még pedig leginkább éjszaka idején és ezekkel a repülésekkel nem akarnak egyebet elérni, mint azt, hogy a német lakosság körében nyugtalanságot keltsenek. Az angolok mégis rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak ezeknek a repüléseknek. A 640 kilométeres repülőút pedig olyan, hogy azt a német repülők két óra alatt teszik meg és ennél a német repülők sokkal nagyobb teljesítményeket szoktak naponta végezni.

Hollandián keresztül repülnek Németország fölé az angol gépek

Berlinből jelentik: Német mértékadó körök jelentik, hogy az elmúlt éjszaka pontosan megállapították két helyen is az angol repülőgépek Hollandián keresztül való érkezését és távozását. A Német Távirati Iroda hozzáteszi még, hogy Hágából jelentették ismeretlen repülőgépek áthaladását Hollandia felett.

SÜLYOS BALESET A PÁRISI LÉGIADÓ IDEJÉN.

Párisból jelentik: A hétfő esti párisi légvédelmi riadó alkalmával súlyos baleset történt, amelynek során hat személy megsebesült. Ezek közül az egyiknek állapota rendkívül súlyos. A balesetet nem a német repülőgépek bombázása idézte elő, hanem az, hogy a légvédelmi ágyúk működésbe kezdtek és egy ágyúlöveg, amely gránát volt, visszaesett és az egyik földalatti állomás bejárta közelében felrobbant. A sebesülteket gyorsan kórházba szállították, ahol az egyiknek a lábát műtét útján el kellett távolítani. A többiek sebeit bekötötték és azután elbocsátották őket. A hatóságok már több ízben felszólították a lakosságot, hogy légvédelmi riadók alkalmával meneküljenek a legközelebb eső óvóhelyekre, de semmiesetre se maradjanak az uc-

cán. Már előzőleg is megtörtént egyszer hasonló eset, amikor három uccai járókelő sérült meg. Ezért a hatóságok most megismételték a felhívást.

ERŐSEBB JÁRÓHARCOK A NYUGATI FRONTON

Berlinből jelentik: Hivatalos német jelentés közli, hogy a Mosel folyó környékén a tüzéség által támogatott ellenséges támadást visszaverték. A február 26-ról 27-re hajló éjszaka német repülőgépek felderítő repülést végeztek Páris felett, az Északi-tenger felett működő német gépek pedig erős ellenállással találkoztak. Az Anglia felett végzett repülések után két német gép nem tért vissza kiindulási helyére, ugyanakkor egy Bristol Blenheim típusú angol gépet lelőtünk.

Párisból jelentik: A francia hivatalos jelentés a következő: Az arcvonalon nem volt jelentősebb esemény. Mindössze kisebb járőrösszetűzésekről érkeztek jelentések. A német felderítő járőrtevékenység tegnap különösen hevesnek bizonyult és a járőr csapatok egyes helyeken megközelítették a francia állásokat. Ezt különösen a Saar vidékén tették meg. A francia tüzéség válaszolt.

sal reparálni, javítgatni a helyzetet, itt nagy tétek, szabad nemzetek léte forog kockán, s ezt nem lehet a hős, de kis finn nemzetre bízni, itt a mentőöv-rendszer nem megoldás, itt a beteg,

megtépázott hajót kell sürgősen rendbe, egyensúlyba hozni, különben félo, hogy egy nap elnyeli a vészidő orkánja.

Jászné Csáky Margit

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

Churchill beismeri, hogy a blokád nem volt eléggé hathatós

Londonból jelentik: Churchill tegnapi beszédében még a következőket jelentette ki:

— Azoknak a német hajóknak többségét, amelyek hazai kikötőikbe igyekeztek, saját legénysége süllyesztette el, míg egy részét sikerült a szövetségeseeknek elfogni. Hébe-korban sikerült egy-egy ilyen hajónak elérnie német kikötőt, de ezek többé nem jelentek meg a nyílt tengeren.

Churchill elismerte, hogy a blokád hathatóssabb is lehetne, de figyelembe kell venni a tengeri ellenőrzés nem teljes mértékét és azt a tényt, hogy a baráti államoknak nem lehet nagy kellemetlenségeket okozni.

A háború első három hónapjában, ami természetesen is, elkerülhetetlen volt a szervezkedés hiányossága,

de minden hónap nagyobb és nagyobb eredményeket hozott. Januárban a rossz légköri viszonyok, a német búvárhajók, aknák, hóviharok és köd ellenére több, mint négyötödét sikerült biztonságosan angol kikötőkbe hozni annak a tonnamennyiségnek, amelyet az utóbbi három év bármelyik hónapjában behoztak.

Kivitelünk — folytatta — egyenlő volt ez év decemberében a behozatallal és túlhaladta a legutolsó békeév december hónapjának kivitelét, illetve behozatalt.

Tavasszal és nyáron jelentős emelkedést kívánunk elérni a tengeri kereskedelmi forgalomban és ha nagyobb arányú ellenséges akciók nem lesznek, mint eddig voltak, úgy nem látom semmi akadályt annak, hogy tervünket megvalósíthassuk. Nem akarok jóslásokba bocsátkozni a jövőt illetően, de személyileg kijelenthetem, hogy nem lennék meglegedve és azt hiszem, hogy a parlament sem volna meglegedve, ha nem tudnánk ugyanolyan mértékben továbbra is ellenőrzésünk alatt tartani a tengereket, mint az elmúlt háború idején.

ANGLIA KEZDI MÁR UNNI...

Churchill beszéde során megemlékezett arról is, hogy Anglia öt újabb hatalmas hadihajót építtetett, amelyek nemsokára csatasorba lépnek és amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy szembeálljanak a légbombázásokkal és az aknák ellen is fel lesznek vértézve.

— A semleges államok haragszanak — mondotta, — hogy a semlegesek köteleességéről is meg szoktam emlékezni. Pedig nem lehet meglepedezni erről a kérdéssel, amikor száznál több semleges hajó elmerül és amikor több ezer semleges tengerész ártatlanul elpusztul. A semlegesek mostani rendszabályai megfelelnek Németország felfogásának, mert így a semleges hajóterek egész sorát tovább pusztíthatja, mert így a nemzetközi jogokat továbbra is lábbal tiporhatja és hallatlan erőszakosságokat hajthat végre a semlegesekkel szemben, sőt úglátszik továbbra is meg akarja szerezni ennek a helyzetnek minden előnyét azzal, hogy a semlegeseknek a nemzetközi joghoz kell alkalmazkodniuk, ahhoz a nemzetközi joghoz, amelyet ő maga, Németország tépett először papírronggyá. Nem szabad csodálkozni, ha Anglia és az angol kormány kezdi már elünni ezt a veszedelmes játékot és én magam is megúntam már. Az Altmark esetét nemcsak az angol kormány, hanem az angol nép is kitörő örömmel fogadta.

ELSÜLLYEDT HAJÓK

Stockholmból jelentik: A Svenska Dagbladet és a Stockholm Tínginen londoni tudósítói jelentik, hogy a múlt szombaton elsüllyesztett Santos hajó életbenmaradt matrózai közölték, hogy egy tengeraltjáró minden előzetes figyelmeztetés nélkül lökte ki torpedóját és a hajó 7 perc alatt elsüllyedt. A legénység 12 tagját, akik 15 órán keresztül tütajon hanyódtak, angol hajó megmentette. Kevés a remény azonban arra, hogy a legénység 31 eltűnt tagját megtalálják.

Oslóból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti: Az Arnfin nevű norvég hajó az elmúlt éjjel összeütközött egy német búvárhajóval. A Gula Tidende című bergeni lap közli, hogy a norvég hajó legénységének kijelentése szerint a német búvárhajó bizonyára elsüllyedt.

Stockholmból jelentik: A kereskedelmi hajóparancsnokok szövetségének vezetősége napi-parancsot adott ki, amelyben arra kéri a svéd kormányt, hogy a többi semleges államok együttműködésével,

gondoskodjon a semleges hajózás elleni háború megszüntetéséről.

A napiparancs hangsúlyozza, hogy a semlegesek becsületesen teljesítik a kereskedelmi szerződésekben vállalt kötelezettségüket, ennek ellenére hajóikat a legnagyobb lelkiismeretlenséggel süllyesztik el.

ANGLIÁBAN NEM HISZNEK EGY HITLER ELLENES FORRADALOMBAN.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph volt berlini tudósítója azt írja, hogy

Németországban bizonyosra veszik a háború befejezését jövő télig.

Epp úgy meg vannak győződve, a háború megnyeréséről, mint 1914-ben voltak. Az angolok iránti gyűlölet olyan nagy, hogy emiatt még a zsidókat is békében hagyják. Az újságíró figyelmezteti az angol közönséget arra, hogy ne higgyen egy Hitler ellenes forradalom kitörésében. Németország mindaddig ellenáll, amíg katonailag le nem győzik.

NEM ERŐSÍTETTÉK MEG A NÉMET-DÁN HATÁRT.

Kopenhágából jelentik: A Stefani hírügynökség jelenti, hogy

dán felelős körök cáfolják azt a francia hírforrásból eredő értesülést, mintha a német kormány elrendelte volna Dánia felé lévő határainak megerősítését.

A hír nélkülöz minden komolyabb alapot.

Welles Olaszországból Németországba utazott

A francia sajtó szerint Hitler és Mussolini támogatják a washingtoni békeoffenzívát

Rómából jelentik: A Stefani iroda jelenti, hogy Welles államtitkár Rómából Németország felé való útja közben délelőtt Milánóba érkezett. Amíg a vonat a pályaudvaron tartózkodott, Welles kocsijában a milánói amerikai konzul üdvözölte.

Sumner Welles kedden éjfélkor Zürichbe utazott, ahonnan

folytatja útját Berlinbe.

Útjára elkíséri többek között Kennah, az Egyesült Államok római nagykövetségének titkára. A pályaudvaron a Chigi-palota protokollfőnöke és számos előkelő személyiség vett búcsút tőle.

Párisból jelentik: A francia lapok Sumner Welles utazásával és Churchill beszédével foglalkoznak. A Petit Parisien azt írja, hogy minden titkolódzás ellenére nem nehéz megállapítani, hogy a Ducenak mi a véleménye a békéről.

Mussolini a konfliktus eredetét a versaillesi szerződésben látja és szükségesnek tartaná a világjavak új elosztását.

Az Excelsior szerint Németország fel fogja használni Sumner Welles látogatását arra, hogy új békeoffenzívát kezdeményezzen. Hitler és Mussolini megegyeztek volna abban, hogy Washington békekísérleteit támogatják. Szóba kerülhet egy kis Lengyelország létesítése német és orosz gyámság alatt, Csehszlovákia autonómiájának visszaállítása és a régi gyarmatokon kívül kolonizálásra alkalmas újabb területek átadása és a nyersanyagok felosztása. Anglia és Franciaország régóta tisztában vannak ezekkel a kívánságokkal és semmi okuk nincs arra, hogy magatartásukon változtassanak és hogy kompromisszumos békét kössenek a befejezett tények politikája alapján.

Tokióból jelentik: Az Ashaki Sim Bum Sumner Welles utazásával kapcsolatban az európai helyzettel foglalkozva megjegyzi, hogy ha az Egyesült Államok valóban óhajtják a világ békéjének visszaállítását, úgy ne csak az angol és francia, hanem a német háborús célokat is tekintetbe kell venniük. A lap emlékeztet Mussolini miniszterelnök nyilatkozatára, aki rámutatott arra, hogy ha a világ azt akarja, hogy őszinte és tartós béke jöjjön létre, annak

20 éven keresztül átéltem szenvedéstől szabadultam meg...

Olariu Ioan, Cluj, Str. Petrovici 7., a következő, rendkívül jellemző levelet írja nekünk:

Szíveskedjen postafordultával 2 üveg GASTRO-D. orvosságot utánvét mellett gyomorbajban szenvedő barátom alanti címére elküldeni. Ugyanakkor köszönetet is mondok az Ön által forgalomba hozott GASTRO-D. orvosságért, mely engem megmentett annyi sok szenvedéstől, amit 20 éven keresztül átéltem. GASTRO-D. rövid használata után teljesen meggyógyultnak érzem magam s ma hála Istennek és a GASTRO-D.-nek, egészséges vagyok, mintha soha nem fájt volna semmim, ugyanakkor ajánlom minden szenvedő embertársamnak...

Gyakran még magunk is csodálkozunk a gyógyszer rendkívüli hatásán, amely reneteg, emésztési zavarban szenvedő betegeknél adta vissza egészségét, munkaképességét.

GASTRO-D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

BIZALMAT SZAVAZTAK DALADIERNEK

Párisból jelentik: A cenzura és propaganda ügyekre vonatkozó vita befejezése után Daladier felvetette a bizalmi kérdést és

a képviselőház 450 szavazattal 1 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

az igazságon kell alapulnia.

Hozzáfűzi azonban a lap, hogy Chamberlain legutóbbi beszéde, amelyben a nemlétező német hegemonia letörésének szükségességét hangoztatta, nem egyéb, mint Anglia hagyományos politikája, amely olyan eszmei téren mozog, amely igen távol áll attól az igazságosságtól, amelyen a békét fel lehet építeni. (Rador.)

A rioi rejtély

Budapest nagy szenzációja

A rioi rejtély

a híres és közkedvelt sztárok nagy filmje,

A rioi rejtély

LÉNI MARENBACH, a legújabb és legszebb filmcsillag első filmje,

A rioi rejtély

Petrovich Sztetiszláv, Camilla Horn és Werner Fueterer sztárokat mutatja be

A rioi rejtély

című slágerfilmben táncol ITA RINA, a Hindu Siremlék híres táncosnője

A rioi rejtély

Szombaton kerül bemutatásra a

SCALABAN

Jegyek egész nap elővételben válthatók. Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek. Csütörtökön és pénteken 3, 5, 7 és 9.15 órakor

Hófehérke és a 7 törpe

Az ügyész öt újabb vádpontot emelt Auschnitt ellen

Változatlan érdeklődéssel iolyik a nagy devizacsalási bünper tárgyalása

Bucurestiből jelentik: Már közel két hete folyik az Auschnitt-per tárgyalása, a tizedik napon azonban még mindig 18 tanu vár kihallgatására. A legutóbbi napon mindössze egy tanu hallgatott ki a bíróság: Fleischhacker Károlyt, akit a magánvád jelentett be. Fleischhacker a Resica pénzügyi szolgálatának igazgatója és már 43 esztendeje áll a vállalat szolgálatában.

Az elnök utasítására felolvassák a tanunak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Ez főleg a Cepinek garanciaképpen átadott értékpapírok ügyére vonatkozik.

Bentoiu ügyvéd (magánvád): Mit gondol a tanu, ha Max Auschnitt nincsen a Resicánál, úgy a Metalunit megkárosíthatta volna ezt a vállalatot?

Tanu: Nem válaszolhatok.

Magánvád: Auschnitt milyen téren tevékenykedett a Resicánál?

Tanu: Minden téren. Foglalkozott a pénzügyi, kereskedelmi, sőt még technikai kérdésekkel is. Valamennyiben utasításokat adott, amelyeket nekünk végre kellett hajtunk.

Magánvád: Van tudomása arról, hogy a vádlott Kurt Frenkel nevű sógorának előnyöket biztosított és melyek azok?

Tanu: Ezzel kapcsolatban a következőket tudom: Kurt Frenkelnek Németországban márka betétje volt, amelyet azonban a Hitler-uralom kezdetekor zároltak és így afelett csak nagy veszteségek érén lehetett rendelkezni. Ebben az időben a Resicának fizetni valói voltak Németországban és úgy intézte, hogy ezeket a fizetéseket Kurt Frenkel zárolt márkáival eszközölte. Idáig a Resicát semmiféle kár nem érte. A károsodás azonban akkor kezdődött, amikor ezeknek

a zárolt márkák ellenében Kurt Frenkelnek a tényleges márkárfolyamon hitelt nyújtott.

Az egyik kérdés megfogalmazását illetően heves vita kezdődik a védelem és a magánvád képviselői között. Miután ennek során Melinta védő rendkívül erős hangot használ, az elnök figyelmezteti, hogy kénytelen lesz vele szemben a törvény értelmében eljárni, illetve a tárgyalásról eltávolítani azt, aki annak rendjét megbotlygatni igyekszik. Az elnök nyomban ezután felfüggeszti a tárgyalást. Amikor néhány perc múlva újból megnyitja, Melinta ügyvéd bocsánatkérésével az incidenst lezártak tekintik.

A magánvád most azt kérdi a tanutól, vajon Auschnitt eszközölte-e más személyi kiadást is a Resica pénzből. A válaszból kiténik, hogy a vádlott a Titán vállalatoktól 40 kötés bádoglemezt küldött ajándékba a balcestii templom építkezéséhez, ennek ellenértékét azonban a Resicával fizettette meg.

Most az ügyész intéz kérdéseket a tanuhoz. Az egyik kérdésre a Resica pénzügyi szolgálatának igazgatója közli, hogy a vádlott a Socodrum és a Derna-Tataros vállalatoknak a Resica alapjából 13 millió leies készpénz-hitelt adott, amikor pedig ügyvezető igazgatói tisztjéből távozott, levelet küldött a Resicának, amelyben közölte, hogy a két vállalatnak a tartozását magára vállalja. Végül a védelem igyekszik választakat kapni a tanutól arra vonatkozóan, hogy Max Auschnitt kiterjesztette-e a vállalat működését, megjavította-e ennek pénzügyi helyzetét, stb. Mielőtt este háromnegyedkilenc órakor Nicores-teanu elnök a tárgyalást másnapra elnapolná, az ügyész szólásra emelkedik és közli a törvényszékekkel, hogy az e napi tanuvallomás alapján

a deviza- és a köztulajdon védelméről szóló törvény alapján újabb öt szabálytalanság miatt terjeszti ki a vádat Auschnitt ellen.

A vádlott, mint a Resica ügyvezető igazgatója, rosszakarattal kezelte az ügyeket és ezáltal a következő cselekedetek által okozott anyagi kárt a vállalatnak:

1. Utasítást adott, hogy a Metalunit számára küldött ócskavas szállítási költségeit a Resica fizeti.

2. A Cepi-Monaco társaságnak 9200 angol fontos pótbiztosítékot nyújtott azokon a garanciákon felül, amelyeket a Resica már előzőleg adott ennél a vállalatnál fennálló adóssága biztosítására.

3. Megterhelte a Resicát 41 ezer 710 leiel azokért a bádoglemez-kötegekért, amelyeket személyesen ajándékozott a balcestii templom befedezésére.

4. Felhasznált tízezer olyan angol fontot, amely a londoni Wickers-Armstrong cégnél állott rendelkezésre és ezáltal nemcsak a Resicát károsította meg, hanem a devizatorvény ellen is vétett.

5. Elősegítette Kurt Frenkel nevű rokonát abban, hogy a Németországban befagyott 170 ezer márka helyett 993.235 francia frankot kapjon, aminek következtében a Resica-művek volt kénytelen a zárolt és a szabadforgalmú márka közötti árkülönbséget viselni.

A törvényszék a vád újabb kiterjesztését tudomásul vette, majd pedig erre vonatkozóan megkezdte a vádlott kihallgatását.

Törökország visszarendelte idegen vizeken levő hajóit

A török bányákban bevezették a kötelező munkaszolgálatot

Istanbulból jelentik: A Havas-ügynökség értesülése szerint a török kormány elhatározta, hogy a jövőben

megtiltja török hajóknak idegen kikötőkbe való befutását.

Jólétesült török körökben közölték, hogy a jelenleg idegen vizeken lévő török hajók parancsot kaptak, hogy haladéktalanul térjenek vissza kiindulási helyükre. A rendelkezések pontos indokai egyelőre nem ismeretesek. Az a török bizottság, amely több, Németországban rendelt török kereskedelmi hajók átvételére Hamburgba utazott, kedden visszatért Istanbulba, mivel a német kormány hozzájárult ugyan az elkészült hajók elszállításához, azonban a német felsővizeken kívül nem vállalt értük felelősséget.

A németországi gyárakban gyakorlatot folytató török egyetemi hallgatókat a török kormány visszahívta az országba. Ezek az egyetemi hallgatók az angol üzemekben folytathatják gyakorlatukat.

Az Asama Maru német utasait az angolok kiadták a japánoknak

Tokióból jelentik: A külügyminiszter közleménye szerint az Asama Marun elfogott kilenc német tengerészt a yokohamai kikötőben adják át a japán hatóságoknak. A tengerészeket Hong Kongból angol hajó viszi Yokohamába.

Tokióból jelentik: Arra a kérdésre, hogy az Asama Maru-incidenssel kapcsolatban foglyul ejtett német alattvalók kiadatásával véglegesen lezárul-e az ügy, a külügyminiszter egyik szóvivője kijelentette, hogy a japán kormány tovább követeli azoknak a németeknek szabadon bocsátását is, akiket ugyancsak az Asama Maru fedélzetéről vittek el. (Rador.)

Megkettőzik az amerikai repülőgép és ágyugyártást

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök, miután részletesen megvizsgálta a Panama-csatorna védelmi berendezését, kijelentette a sajtó tudósítói előtt, hogy

meg kell kettőzni a repülőgépek és ágyúk számát,

mert csak így lehet biztosítani ennek az életbevágóan fontos csatornának a forgalmát, amely a Csendes Óceánt összeköti az Atlanti Óceánnal. (Rador.)

Istanbulból jelentik: A minisztertanács a törökországi bányákban

bevezette a kötelező munkaszolgálatot.

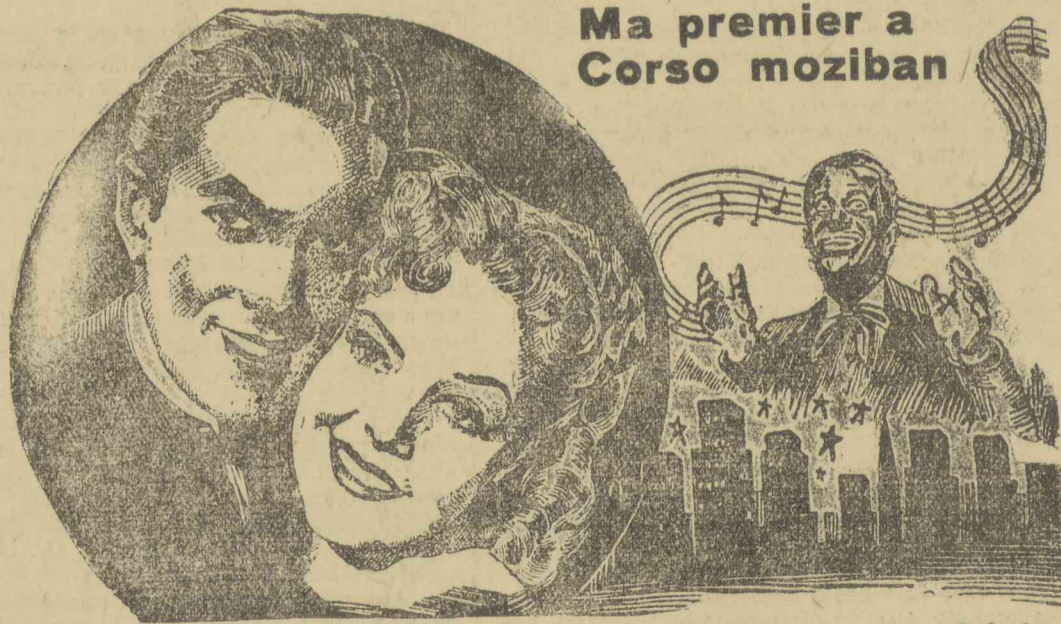
A rendelet értelmében mindazoknak kötelességük a bányauzemekben dolgozni, akik ilyenirányú képzést nyertek. A munkaszolgálat tartama két hónap, amelynek leteltével a munkaszolgálatosokat egy hónapra, a mezőgazdasági munka elvégzésére szabadságolják, majd ezt követően további két hónapot kell dolgozniuk a bányauzemekben. A hajók visszahívására és a kötelező munkaszolgálat bevezetésére vonatkozó rendelet azonnali hatállyal érvénybe léptek.

Kairóból jelentik: Az egyiptomi sajtó jelentése szerint az iraki kormány különböző intézkedéseket fogantatott az ország megvédése céljából. Többek között

rendeletet adott ki a szögesdrót, bádog és tartályok összeírására,

hogy azt a nemzetvédelmi bizottság rendelkezésére tartsák fenn. (Rador.)

Ma premier a Corso moziban

Broadway rózsája

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Huckleberry Finn kalandjai

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

78—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Még egy ütés!...?

Még egy ütest... ostorcsapást?...
Még egy tövist szívembe?...
Nem látjátok, hogy lelkeimen veretlen, sebnélküli hely nincsen már úgysem egy se?...

Kihullott a fálya kezemből,
Sötétben sírok, mint az árva,
Ki édesanyja hívó szavát
a túlsó partról várja.

Engem gyűlölök... sokan vagytok?
Most kezet nyújthattok egymásnak
örvendezve, mert valahol
kegyetlen ásócsapások
feneketlen sirt ásnak.
Hull abba minden mostan már,
mi öröm, boldogság volt valaha,
Szegény szív szeretetvágya
dermedten fekszik alatta.

Munkátok jól végeztétek,
a nyíl jól talált s a tudat
mit poharamba kevert kezetek
biztos méreg, kegyetlen szer.
Szívem felzokogó jajszóval
megszakad!...

CSERNY RÓZSI

— **IDŐJÁRÁS:** Derült idő és a hőmérséklet emelkedése várható.

(—) A királyi helytartó a fővárosban. Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap a fővárosba utazott, ahol ma a belügyminiszter elnöklete alatt tartandó értekezleten részt vesz. Az értekezletre meghívást kaptak Temes tartomány öt megyéjének prefektusai is.

— **Niculescu érsek, Franciu és Hossu püspökök Rómában.** Rómából jelentik: Niculescu görög katolikus érsek, Franciu és Hossu püspökök római látogatása alkalmából Petrescu Comen római nagykövet villásreggelit adott az egyházi előkelőségek tiszteletére és ezen megjelent Maglione bíboros államtitkár, számos bíboros és a pápai udvar előkelőségei is. A jelen voltak meleg ünnepelésben részesítették a három vendég főpapot, valamint Öfelsége II. Carol királyt.

— **Az angolok ismét átkutatták az amerikai postarepülőgépet.** Rómából jelentik: A Stefani ügynökség newyorki tudósítójának jelentése szerint az angol ellenőrző hatóságok kedden átkutatták a Bermuda szigeten levő Hamiltonban az amerikai postarepülőgépet.

— **Tanulmányi útra már nem adhat devizát a Jegybank.** Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium közli, hogy az országban tanuló külföldi és a külföldön tanuló romániai diákok valuta-igénylési kérésének határideje lejárt, ezentúl nem fogadnak el semmiféle kérelmet, így tehát senki se küldjön kérvényt a minisztériumba, mert azt nem veszik tekintetbe.

— **Az olasz ifjúsági szervezet küldöttsége Berlinbe érkezett.** Berlinből jelentik: Az olasz ifjúsági szervezet vezetője, Bodini ezredes vezetésével ma Berlinbe érkezett, a német ifjúság vendégeként. (Rador.)

— **Oroszország fokozza petróleum termelését.** Moszkvából jelentik: A moszkvai rádió bemondója tegnap közölte, hogy a szovjet kormány elhatározta, hogy gyors ütemben megkezdi az Ural és a Volga között elterülő petróleummező kiaknázását. A bemondó az új ipartelepről, mint új Bakuról emlékezett meg és kijelentette, hogy az új petróleummezők termelése felül fogja múlni a Kaspi-tó mentén elterülő olajmezők hozadékát.

— **Nagy szövetkezeti mozgalom Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A Magyar Népközösség bucurestii tagozatának gazdasági szakosztálya nagyarányú szövetkezeti mozgalom megindítását határozta el. Az alapításhoz szükséges 500.000 leit nemcsak magánosok részjegyzései útján, hanem az itteni magyar egyházak és azok intézményeinek bevonásával teremtik elő. A minden részletében jól átgondolt és alaposan kidolgozott program szerint négy szövetkezeti bolt alapítása van tervbe véve, előbb a belvárosban, azután pedig a magyarlakta külvárosokban is. Ugyancsak a szövetkezet magyar étkezdét is szándékozik felállítani. A gazdasági szakosztály kiküldött egy kilenctagú előkészítő bizottságot, amely a tagozat intézőbizottságával karöltve megteszi a szükséges lépéseket a munkálatok megkezdésére.

— **Arany János-ünnepély Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A bucurestii református egyházközség északi parókiális körében serény munka folyik. A rövid idő óta működő egyházi alosztály igen fontos magyar közművelődési és társadalmi tevékenységet fejt ki a város szívéből oly messze fekvő kültelek magyarsága körében. Eddig is számos rendezvényvel sikerült a városrészt magyarságát összehozni és amint értesülünk, március 3-án délután 4 órai kezdettel a parókiális kör helyiségében (Sosea Chitilei 42. sz. alatt) Arany János-ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora annyira változatos és gazdag, olyan sokat ígér, hogy joggal számíthat nemcsak a környék, hanem az egész Bucuresti magyarságának érdeklődésére.

— **Eladó az irodalmi értékű koltói kastély.** Nagybányától mintegy hét kilométerre fekszik a magyar irodalomtörténetből jól ismert Koltó község. A falú egyik magasabban fekvő helyén áll az évszázados Teleki kastély. Petőfi Sándor, a magyar költészet lánglelkű alakja itt töltötte élete legboldogabb napjait. Nagy barátja: Teleki Sándor ezredes meghívására, az erdődi várkapornában megtartott esküvő után, itt töltötte a mézesheketet, rajongva szeretett feleségével: Szendrey Juliával. Itt írta a magyar költészet legszebb verseit. A parkban még ma is él az az évszázados somfa, amelynek lombjai alatt a „Szeptember végén” című örökéletű költemény megszületett. A főhatalomváltozás után a tulajdonos Teleki gróf külföldre költözött. Az állam a birtokot kisajátította. A tulajdonjog a két Tibil testvér kezébe került, akik a megmaradt birtok egy részét már parcellázták. Most árúsítani kezdték a kastélyt is. A régi, nevezetes épület még „téglaként is eladó.” A koltói magyar gazdák egy ízben ajánlatot tettek az épület megvásárlására, akkor azonban az eladó és a vásárlók között igen nagy volt az ellentét a vételár dolgában. Most a gazdák anyagilag kimerültek és tárgyalásokba sem bocsátkozhatnak. Az erdélyi magyarságnak kellene megakadályozni a számunkra felbecsülhetetlen értékű kastély lebontását. Ha minden magyar egy téglát venne meg, megmenthetnők az utókornak azt a helyet, ahol a sokat szenvedett Petőfi legboldogabb napjait élte.

(—) **Öreg gazda öngyilkossága.** Nedin Toma nyolcvanöt éves csernegyházi lakos háza padlásán felakasztotta magát és meghalt. Tettét nyomora és öregsége miatt követte el.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Csütörtökön, február 29-én a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszerár.

II. kerületben a Stefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszerár.

III. kerületben a Carol úton levő Mária gyógyszerár.

IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerár.

V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Fratelian Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

A szökőév szökőnapja

tulajdonképpen már február 25-én volt. Február 25 az a nap, amelyet a csillagászok és naptárcsinálók négy évenként beleiktatnak az esztendőbe, hogy az évet összeegyeztessék a Föld körforgásának időtartamával és a három esztendő alatt felgyülemlett különbözetet eltüntessék. A szökőnap tehát az a nap, amellyel az ilyen szökőesztendőben a februárt megtoldják. Hiszen lehetne ez a betoldást bármilyen más hónapba beleiktatni, a szeptemberbe, augusztusba, januárba is. De hát legalkalmasabb mégis csak a február, mert annak rendszerint csak huszonegy napja van és így nehézség nélkül megtoldható eggyel. A laikus előtt csak az érthetetlen, hogy miért éppen február 25 a betoldott nap. Kissé logikátlanak látszik. Hiszen február 25 a közönséges, azaz a nem szökő esztendőben is van. Nem volna észszerűbb a február 29-et szökőnapnak nyilvánítani? Ugyanis február 29 csak minden négy esztendőben fordul elő, tehát nyilvánvaló, hogy ezzel toldják meg ezt a kurta hónapot. Ez a 29-ik nap szökik bele az esztendőbe. De hát mi hétköznapi emberek nem értjük sem a csillagászok, sem pedig a naptárcsinálók csalafinta észjárását. Ha legalább úgy tennék számunkra elfogadhatóvá ezt a február 25-iki szökőnapot, hogy a február 24 után következő napnak nem adnának sorszámot, hanem egyszerűen csak szökőnapnak neveznék, amely után következne a február 25. Így aztán természetesen elmaradna a február 29, de legalább százezrek nem töprengenének azon, hogy miért éppen február 25 a szökőnap? Százezrek töprengenek és mert a dolgot nem tudják felfogni, az ő szemükben az igazi szökőnap mégis csak február 29.

Hafiz Etnekir

— **Francia minisztertanács Lebrun elnök bevonásával.** Párisból jelentik: Pénteken reggel Párisban Lebrun elnök elnöklete alatt minisztertanács volt, amely alkalommal csupán a gazdasági kérdésekre vonatkozó rendeletekkel kapcsolatban folytattak tárgyalásokat. (Rador.)

— **Üresedésben álló főorvosi és körorvosi állások.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium a Hivatalos Lap legújabb számában tette közzé az üresedésben lévő főorvosi és körorvosi állások kimutatását.

(—) **Fiatal legény agyonverte öreg riválisát.** A szörénymegyei Bogoltény községben az elmúlt év szeptember 17-én táncmultság volt, amelyen Dumbrava Petru tizenhét éves legény és Draghicescu Ioan ötvenkét éves gazda is résztvettek. Az idős gazda a multságban egy leánnyal táncolt, akinek azonban inkább Dumbrava Petru tetszett. A leány végül is otthagya az öreget és a fiatal legénnyel kezdett beszélgetni. Ez annyira felbosszantotta Draghicescut, hogy arcul ütötte a legényt. Később a gazda és a legény az uccán találkoztak, amikor Dumbrava Petru felkapott egy követ és azzal fejbevágtá Draghicescut. A gazda olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy két nappal később meghalt. Dumbrava ellen emberölés miatt megindult az eljárás. A büntetőtábla tegnapi tárgyalásán védője, Lintia Liviu dr. ügyvéd a vád enyhítését kérte. A bíróság Dumbrava Petrut halált okozó súlyos testi sértés miatt egy évi és két hónapi fogházra ítélte.

(—) **Báránnyt loptak.** Milin Dragutin és Foda Vasile kisbecskereki lakosok báránnyal akartak enni és ezért elloptak Grundhauser Miklós vendéglős két báránnyát. Az uccán azonban találkoztak az egyik éjjeli őrral, mire futásnak eredtek. Az éjjeli őrről a revolverével a levegőbe lőtt, hogy megijessze és megállítsa a tolvajokat, de azok elszaladtak. Másnap azután mindketten a csendőrségre kerültek, amely átadta őket az ügyészségnek.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságot: Silberberg Dezső magántisztviselő és Hirsch Flóra, Pavlovici Ioan vasúti asztalos és Mátyus Iona, Mazilu Ioan magántisztviselő és Jakobics Jolán Petronella Terézia, Silaghi Dumitru köztisztviselő és Ciolac Maria.

(—) **Új elnököt választott a Tanítók Háza.** A Tanítók Háza közgyűlésén az elhalt Savi Petru volt szenátor helyébe elnökké Ramneantu Patrichiet, a helytartósági tanítóegyesület elnökét választották meg. A Tanítók Háza a rendelkezésére álló alapokból a hadsereg felszerelésére 200 ezer lei értékű bont jegyzett.

Mozi

MŰSOR:

Csütörtökön, február 29.

APOLLÓ: Az öreg lány (angol film.)
CAPIEOL: A postakocsi (angol film.)
CORSO: Broadway rózsája (angol film.)
SCALA: Hőfőherke és a hét törpe (német film.)

A szerencsés hetes szám...

Dorothea Richardson az a nevezetes angol menyasszony, akinek az esküvőjét „technikai akadályok miatt” hatszor kellett elhalasztani. A 22 esztendő csinos leány 1938 őszén megismerkedett Albert Venables mérnökkel. Nemsokára megtartották az eljegyzést. Különféle akadályok miatt az esküvőt csak 1939 szeptember 14-ére tűzték ki. A vőlegényt szeptember 2-án behívták katonának és így az esküvőt el kellett halasztani. A fiatalember, mielőtt a nyugati frontra ment, szabadságot kért és táviratilag értesítette a menyasszonyt, hogy október 12-én érkezik. A leány családja minden előkészületet megtett az esküvőre. Az utolsó pillanatban a katona szabadságát visszavonták. Ugyanez történt karácsonykor is, azzal a különbséggel, hogy az ünnep másnapján már a násznép is együtt volt, de a katonavőlegény nem érkezett meg. A január 18-i újabb dátumra kitűzött esküvőt azért nem tarthatták meg, mert Albert Venables hirtelen megbetegedett és kórházba került. Így egymásután hatszor kellett az esküvőt elhalasztani. Miss Dorothea Richardson első koszorúslánya hangos nevetéssel fogadta barátjának azt a közlését, hogy március 1-én a vőlegény megérkezik a Maginot-vonalból és délután 4 órakor megtartják az esküvőt. — Már nem hiszek neked, — mondotta a koszorúslány — az lesz a vége, hogy a ruhám, amelyet erre az alkalomra csináltattam, kimegy a divatból. A hatszor egymásután hoppon maradt menyasszony változatlanul bízik abban, hogy március 1-én a vőlegény meg fog jelenni a pap előtt. — Remélem, hogy ez a hetes szám — mondotta — szerencsét fog hozni nekünk.

(—) A Déli Hírlap szegényalapja javára T. E. olvasónk nyolcvan lelt adományozott.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Nagy Sándor, Tica Savu, Gancz Berta, Karaszek Péter, Stanciu Cornelia Maria, Lupita Lucia.

(—) Halálozások. Meghaltak: Eisenhoffer József hetven éves könyvelő, Thierjung Ferenc nyolcvanegy éves földműves. Danila Gheorghie hatvan-két éves szabó, Spitzer Sámuel hetvenöt éves kereskedő, Menspanger Matild két éves.

Összeügg-e a háborúval a mai időjárás?

Az idei szokatlanul hideg időjárással kapcsolatban olvasóink közül többen fordultak hozzánk az alábbi kérdéssel, vajjon az Európa északi részén folyó nagy légi háborúk, amelyek — mint tudjuk — erősen felkavarhatják a levegőt, nem befolyásolhatják-e ez idén az időjárást? A világháború alatt, az 1917—18. évi nagy hidegek alkalmával a nagy ágyúzásnak, 1928—29. táján pedig, amikor a rádiózás általános lett egész Európában, a kisugárzott nagy tömegű vilámmosságnak tulajdonították sokan a rendkívüli hidegeket. Ennek a kérdésnek tisztázására főkérdeztünk több szakembert, akik a következő felvilágosításokat adták:

— Sem az ágyúzás, sem a rádió, sem a jelenleg északon folyó nagy légi tevékenységek nem befolyásolhatják a hideg időjárást, mivel a rendkívüli hideg nem a sarkvidékekről, tehát nem északról származik, hanem a szárazföldről, Oroszország belsejéből indult ki. A sarkvidéken sokkal enyhébb a hőmérséklet, mint az európai szárazföld belsejében. Ennek az a fizikai magyarázata, hogy a sarkvidékek tenger borítja, a levegő ott nem tud annyira lehűlni. Meteorológiai Intézeteknek ma már pontos adataik vannak Grönland, Spitzbergák, Novaja-Zemlja vidékének éghajlatáról. Ott az idén sokkal enyhébb volt az időjárás, mint nálunk. A nagyon nagy hideg nálunk tulajdonképpen a Kárpátok medencéjében, tehát itt a helyszínen fokozódott. Az ideérkezett mínusz 20 fokos hideg itt alakult át, mondjuk mínusz 30 fokossá. Ennek az a magyarázata, hogy a legtöbbször derült éjszakák után keletkezik nagy hideg, aminek az oka, hogy a talajt hó borítja és a levegő a hóval borított talajjal érintkezik, miáltal rendkívül erősen lehűl, különösen a téli félévben, amikor az éjszaka sokkal hosszabb, mint a nappal. A nap hőszugárzása melegíti a földet. Amikor ez a hőszugárzás megszűnik, megindul a földből a hő visszacsugárzása, mely mindig tart, amíg a nap újra föl nem kel. Ha ötréteges felhő fedi a földet, a földből való hőszugárzás megszűnik. Mivel pedig a szárazföldről jött levegő rendkívül száraz, lehetőség nyílik erős lehűlésre. Ha nincs hó, ez káros a mezőgazdaságra, de nem is lehet nagy hideg. Csak abban az esetben lehetséges mínusz 30 fokos hideg Közép-Európában, ha összefüggő, nagy hótakarók fedik a földet.

— Ilyen szokatlanul hideg időjárás volt 1922-ben is, a nagy havazások alkalmával, pedig akkor nem volt háború sehol Európában. Ami a rádió utáni megállapíthatjuk, hogy 1907—1908-ban is igen gyűlölt volt a tél, pedig akkor sem háború, sem rádió még nem volt. A tudomány mai álláspontja szerint a rendkívüli hideg a napfoltoktól függ össze.

A Biblia jó filmanyag

Cecil B. de Mille, a világhírű filmrendező előszeretettel választja filmjei témáját a Bibliából és ezidőszereit is egy újtestamentumi tárgyú filmre készült, amelynek címe: „Nazareti Mária” lesz. A címszerepet Norma Shearerre akarták bízni, de ennek hírére a közönség egy része már eleve tiltakozását jelentette be, hangoztatva, hogy Norma Shearer eddig főleg „profán” filmekben szerepelt és így nem alkalmas Mária szerepének megszemélyesítésére. Felmerült azután az a lehetőség, hogy a szerepet esetleg egy eddig még ismeretlen fiatal színésznőre bizzák — ez ellen a megoldás ellen azonban a filmvállalat pénzübirei tiltakoztak üzleti okokból. Sorban felmerült ezután Elissa Landi, Frances Dee, Ellen Grew, Olivia de Havilland és Madeleine Carroll neve — de a filmvállalat, illetőleg Cecil B. de Mille még mindig nem tudta eldönteni a fogas kérdést, miután itt nemcsak művészeti szempontokra, de az amerikai közönség érzékenységre is tekintettel kell lenni.

A lipcsei mintavásár és a német termékek behozatali lehetősége

Amint értesülünk, ebben az esztendőben a román importőröknek megadták azt a lehetőséget, hogy a német mintavásárok alkalmából bizonyos méretek között és bizonyos, előre megállapított feltételek mellett a rendes behozatali kontingensen felüli importot eszközöljenek.

Részletes felvilágosításokat ad a vásár tiszteletbeli képviselője, C. C. von Heydendorf, Bucuresti, Calea Carmen Sylva 5. Telefon: 32—33, valamint a Südostropa S. A. R. Bucuresti, Bulevardul I. C. Bratianu 24. Telefon: 42—313, vagy a lipcsei mintavásár tartama alatt annak irodája (Messediens) Lipcsében, Kathrienstrasse.

Megemlítjük még, hogy a lipcsei mintavásárra való felutazáshoz szükséges különvizumot a bucarestii német követség útlevelesztálya (Strada Wilson 9.) adja.

A petsamói frontszakaszon a finnek 13 kilométernyire visszavonultak

Az orosz hadijelentés több erődítmény elfoglalását jelenti

Leningrádból jelentik: A katonai körzetparancsnokság jelenti, hogy a szovjetsapatok tegnap a karéliei szorosban elfoglaltak 13 erődöt, amelyek között a legtöbb betonból készült védőmű volt. Az arcvonal többi szakaszán nem volt különösebb harci cselekmény. A szovjet légi haderő sikeresen bombázta a finn katonai célpontokat és összeütközés során lelőtt hat finn repülőgépet.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint a finn csapatok a petsamói arcvonalon egész napon át tartó heves harcok után 13 kilométernyire visszavonultak előretolt állásukból. A visszavonulás során minden házat felgyújtottak.

Oslóból jelentik: A finn harctér északi részéből kapott táviratok megerősítik azt a hírt, hogy ott

elkeseredett harcok folynak és Petsamo környékén a finnek visszavonultak előretolt állásaikból.

**ASTHMA KÖHÖGÉS
MEGHÜLÉS SZAMARKOHOGES
ELLEN HASZNALJON**

Thymus
CUKORKAT
KAPHATO
GYOGYSZERTARBAN
ES DROGERIABAN

Az első színes tiszt

Az angol hadseregben most nevezték ki az első színes tisztet, Arundel Moody személyében, aki dr. Harold Moodynak, a Színesek Ligája elnökeinek és megalapítójának fia. Arundel Moody, aki most 21 éves, Jamaikában született és a londoni egyetemen végezte tanulmányait. Miután a hadseregben kitűnő kiképző altisztnek bizonyult, fellebbvalói szeretnék volna tisztté való kineveztetését elérni, amire azonban az angol hadseregben még nem volt példa. A fiatalember apja, dr. Moody maga járt közbe Malcolm MacDonald gyarmatügyi miniszternél, akinek közbenjárására azután Arundel Moody az angol hadsereg első nem-fehér tisztje lett.

Ahol rossz világ jár az árdrágítóra

Egy most közzétett összeállításból kitűnik, hogy az olasz ellenőrző hatóságok milyen szigorúan őrködnek az államilag megállapított árak, különösen pedig az élelmiszerárak pontos betartásán. Az összeállítás szerint szeptember hónapban 32.410 esetben indult eljárás meg nem engedett áremelés, áruhamisítás, az áru kiszolgáltatásának megtagadása stb. miatt. A bíróságok nyolc esetben a vádlott száműzetését mondották ki. 5338 esetben megelégedtek az egyszerű figyelmeztetéssel, míg 15.089 vádlott különböző terjedelmű pénzbüntetést kapott, 7578 esetben pedig kimondták az engedély megvonását, illetőleg az üzlet vagy az üzem időleges bezárását.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

HÁBORÚ ÉS RÁDIÓ

Sok mindennek elnevezték már. Fegyvernek, propagandaeszköznek, szócsónek, szórakoztató masinának, a nemzetek művelődési és politikai élete hangtükreinek, — a legáltalában azonban Göbbels fogalmazása.

A rádiót ő nevezte el a nyolcadik nagyhatalomnak.

„A legutolsó néptársnak is meg kell értenie, hogy mi a nyolcadik nagyhatalom”.

Hetedik nagyhatalom gyanánt, — ez szinte még csak tegnap volt, — a világ a sajtót ünnepelte és a sajtó önmagát. A közvélemény irányítása mindig hatalmat tételezett föl, hatalmat jelentett s a totális államrendszer külön hálás lehet a rádióknak, hogy eszközévé szegődött. Ő lett valósággal a totalitás úttörője, a nemzeti szociálista életélvezés kifejezője, az új világ előharcosa: dinamitnál hatásosabb, tűznél gyűjtőbb és pénznél megfizethetlenebb előkészítője.

Rádió hallgató testvérem, napról-napra tanujna lehetsz, mint sivitják az éter hullámain keresztül a gyilkot, csak úgy, mint az Atlanti-óceán búvárnaszádjai vagy a Maginot-vonal golyósórói.

Most kezded csak igazán érteni, miért adták ki évekkkel ezelőtt a jeiszót: „Rádiót minden családba!”

Annak idején talán még el is érzékenyültél. Istenem, milyen szép dolog is, milliók fülébe dalolni a világ legszebb melódiáit, lelkébe itatni a közös emberi értékek becsülését. Tapsolni szerettel volna, amikor hallottad, hogy az olcsó népvezők tökéletesítésével, a rádiócsövek emlékeztetéses húsz százalékos árleszállításával hamarosan el is érték a nagy tömegek rádiótelítettségét. Ma pedig, amikor a rádiót körülülő igazalom és aggodalom rabul ejti a legelfásultabb embert is, — vagy elfásítja a leghiszékenyebb derülőt is! — lelkendező készséged és tapsoló kedved jócskán megfogyatkozik. Háborús híreket s propagandát zúdítanak nyakadba a kis-és nagyadók. Reggeli mellé a finn-szovjet hadszíntér legújabb eseményeit, ebédre a közkeletű helyzet alakulását, vacsorára a nyugati front harcritekenységét adagolják, kellő tálalásban és körítéssel.

A betűkultúra egyeduralma után beköszöntött minden kívánatos és kevésbé kívánatos alkalmazásával a hangkultúra és ma már a kép-kultúra is eleven valóság, csupán népszerűsítésének módozatait kell meg átgondolni és eszközeit megválogatni. S azután, ha a tömegek kíváncsiak reá, szemmel is látható „hangképeket” élvezhetnek majd egy-egy légitámadásról vagy élénkebb tűzérési tevékenységről. Az otthon remegő hitves és gyermekei a távolbalátón keresztül talán éppen a család fejét látják rohamra indulni valamelyik különítményben... Borzasztó perspektíva!...

De erre talán nem fog sor kerülni...

Nem kerül sor, mert az arcvonal arcvonal marad s az otthon is otthon. A közönségnek mindakettő védelmi vonala. Az arcvonal kihangsúlyozottan az anyagi, gazdasági, területi érdekek védővonala. Az otthon az emberiség, a jószág, a szeretet, melegség, családi élet és munka védőbástyája. Az arcvonal: izom és acél-erődtítmény. Az otthon: szíverődtítmény.

Az állambiztonsági hivatal külön-külön értesíti a katonai zónában lakókat, hogy személyazonosságát igazolványukat államoztassák

Mindazoknak a városi lakosoknak, akiknek lakhelye a katonai zónának minősített városrészekben van, kötelesek — miként azt ismételtén megírtuk — maguknak március elsejéig külön lakhatási engedélyt szerezni. Ezek a katonai zónák a következők:

az I. kerületben a repülőtér közvetlen környéke,

a II. kerületben a Kimmel-uca és környéke, valamint a Buziasului-út külső része,

a III. kerületben a Muzicescu-uca, valamint a Mures-uccának a Sagului-út felőli vége,

a IV. kerületben a Sagului-út külső része, az V. kerületben a Resica és Zombolya felé haladó vasútvonalak elágazásának környéke.

A katonai zónákon a lakhatási engedély ab-

A háborús rádióműsorszámokban máris találkozunk mindkettővel. Nemcsak a hadviselő felek, de egyik-másik velük szomszédos állam lakossága is két részre oszlott: arcvonalra és otthonra. S a rádió: a népi közönség szolgálatában, — a katonai szolgálatot teljesítők és az otthonmaradottak családi együvértartozásának hangulatát igyekeznek biztosítani. Több helyen egyik napon az arcvonalra üzen haza, — másnap a hazaiak ki az arcvonalra.

Napirenden vannak a kívánsághangversenyek katonák számára. S mily érdekes megfigyelni: a háborúskodás első heteiben szinte szünet nélkül felharsogó indulók lassankint el-elmaradoznak. Ritkábbak a hazafias, ú. n. irreudenta műsorszámok. Helyüket színes, humoros csevegések, jelenetek, tréfás zeneszámok, tánclemezek (!) töltik ki. A mikrofon elé járulnak a kis iskolások, akik az őrhelyen vagy fedezékben örökös készenlétben álló édesapáknak bájos versikéket szavalnak, könnyfakasztó dalokat énekelnak. S a végén, valami földöntúli bizonyossággal üzengetik: a viszontlátásra!

Nagy sikere lehet a hangképeknek, tarka esteknek, rádióriportoknak, mert újabban ezek a hadviselő felek leggyakoribb műsorszámai. Nyilvánvaló a tendencia: a katonát nem csak ellátni, de szórakoztatni kell, hogy fizikai és szellemi teljesítőképessége megfelelően a reá háruló feladatok komolyságának. A testi táplálék és fegyelmi rend mellett állandó, gondosan adagolt szellemi táplálékot is kap, aminek tagadhatatlanul nagy szerepe van a kitartás, erőbedobás, küzdőszellem szempontjából.

Két érdekes mellékkörülményre is kitérhetünk. Az egyik: a háborús ellentét dacára a francia és angol műsorban szép számban szerepelnek német zeneszerzők művei és viszont. A másik: előkerülnek a világháború hősi halott íróinak és zeneszerzőinek ismertebb s kevésbé ismert alkotásai. A kegyeletos emlékezés szavaiban nem mulasztják el megjegyezni, hogy ezek a művek csak sejtetik, milyen nagy tehetségek veszték el szerzőikben, akik életüket hazájukért áldozták és nem fejtették ki kellőképpen képességeiket. Közöttük nem egy világnagyság szállt korán a sírba.

Az otthon védelmében fáradozik az iskolai rádió. A minimumra lepadt tanszemélyzet, a városokból vidékre költöztetett gyermekek ezrei és még sok más körülmény tette szükségessé a rádió iskolapótló szerepének fölhasználását. Csak magától értetődik, hogy a rádióiskola kicserélte a háborús iskolát. Műszaki, védelmi, segélynyújtási ismeretek szerepelnek elsősorban a tananyagban. A nagyobb iskolások könnyebb közszolgálatok ellátására nyernek külön kiképzést. Máris jelentős eredményeket ért el ifjúsági propaganda-működésével a Vörös Kereszt.

Van azután egy olyan háborús rádióműsorszám, ami egyaránt szól az arcvonalnak és otthonnak, ellenségnek és jóbarátnak. A belga rádió hetenkint egy negyedórás esti műsorszámot ad: Ima a békéért.

Hívó és hitetlen egyetért bizonyára abban, bár minél előbb le kellene venni ezt a számot a műsorról. Bár minél előbb fölleslegessé válna...

Kulesár Kálmán

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipsicani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák-
kal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

Írók, közönség és irodalom

Írta: KOSZTOLANSZKY ISTVAN

Emberek, népek, nemzetek műveltségének fokmérőjét mindenkor saját irodalma képezi. De az is tény, hogy az irodalom fejlesztésének lehetőségét azoknak áldozatkészsége adja meg. Áldozatkészség nélkül pedig lehetetlen irodalmat még csak elképzelni is. Írók és közönség az irodalomnak egy olyan elválaszthatatlan együttese, mely csak az egymás legodaadóbb támogatásával verhet gyökeret s csak ezek folytonos kölcsönhatása adhat annak olyan erőteljes lendületet, melynek segítségével éltető szférába is emelkedhetik.

Ezt az éltető talajt, ezt az egészséges, tiszta levegőt keresi most az erdélyi magyar irodalom tíz képviselője: tíz író.

Szomorú elgondolni, hogy a huszadik században még mindig arról kell cikkeznünk, hogy mentstük meg Ardeal magyar irodalmát. Hogyan?... Hát nincsen Erdélynek kétféle magyarországa, nincsenek írói?... S ha van és vannak, honnan van mégis az, hogy ezek ellenére sem képes a magyar irodalom olyan terebélyes fává nőni, melynek enyhe árnyékában büszke öntudattal tekinthetünk idegen szellemi kultúrák horizontjai felé?

Valljuk be őszintén: ennek mi vagyunk az okai. Mi: írók és közönség egyaránt. Mert hiányzik a kapocs, mely bennünket szétválaszthatatlan eggyé forrasztana. Már pedig e kapocs nélkül nincsen egészséges irodalom.

A világháború, a nagy összeomlás után keletkezett egyes folyóiratok élete nem volt egyéb, szünetnélküli vajudásnál. Miért?... Azért, mert az azon folyóiratok közé tömörült írók legtöbbször a közönségre hatni, hogy csak önmagával, mindig csak önmagával foglalkozott s egyedüli célja — nem az irodalom, hanem az önimádás, az önistenítés volt. Harcias cikkekben hirdették egyedül üdvözítő voltukat s kinevezték egymást ősforrásnak, őstehetségnek, zseninek, nagyoknak; s hozzá még abba a bűnbe is estek, hogy mindezt el is hitték önmagukról. Fölréhetetlen nagyságukban aztán teljesen megfeledkeztek arról, hogy olvasóközönség is van a világon, mely szellemi kielégítést és nem irodalmi csinnadrattát vár íróitól.

Ennek aztán az lett a következménye, hogy voltak ugyan „őstehetségek”, „zsenik”, de nem maradt olvasóközönség.

Ezen szomorú állapotok megszüntetése, de főképpen az ardeal magyar irodalomnak egy minden oldalról biztosított mederbe való terelése érdekében támadt fel Phönixként a „Szemle” című szépirodalmi, művészeti és társadalmi lap, hogy a köréje csoportosult írógárda segítségével forrják egybe a közönséggel, amely szeret és akar is olvasni és nem húzódik semmi olyan mozgalomtól, mely a saját szórakoztatása és szellemi igényeinek kielégítése céljából keletkezett. Mert jól tudta, hogy az a nemzet, melynek szellemi kultúrája nem képes a különböző népek kultúrájával versenyezni: halálra van ítélve.

Ugy jön most újból — ezen világrengető idők dacára, lelkességével, de főként: a maguk dicsőítése nélkül is értékes tíz író, hogy ezek révén írók és közönség eggyé olvadva, megvethesse sziklaszilárd alapját annak az erdélyi magyar irodalomnak, a melynek először a poklokat kellett megjárni, hogy örök életre kelhessen.

Édes magyarom, neked fajoddal és önmagaddal szemben most csak egy kötelességed van és ez az, hogy állj ezen bátor tíz mellé, nyisd ki erszényed, nyujts alkalmat arra, hogy részese lehess te is annak a szellemi kultúrának, mely öntudatos emberré teremt, de amelynek hiányában irodalmad — talán örökre, el fog némulni.

Ettől pedig őrizzen meg az Isten!

= KÖZGAZDASÁG =

Az élelmezési iparosok fontos problémáival foglalkozott a munkaadó céh vezetősége

A temesi élelmezési céh választmánya vezetőségi ülést tartott, amelyen Sechei Alexandru alelnök elnökölt, a jegyzőkönyvet Gajo Andrei titkár vezette. Sechei beszámolt az új lisztregiszterek, valamint az új kenyérbélyegek alkalmazásának elhalasztása érdekében való közbenjárásról. Mivel erre még nem érkezett válasz, elhatározták, hogy az előirt új lisztregisztereket feltétlenül beszerzik. Az új lisztrendszer ugyanis április elsején már életbe lép és aki nem alkalmazkodik, büntetésben részesül.

Ami azt a kérdést illeti, — jelentette Sechei elnök — hogy a hentesek két évre visszamenőleg repülőbélyegeket fizessenek, a céh úgy határozott, hogy ebben a kérdésben bírói döntést kér, mert a céhnek az a véleménye, hogy a hentes nem tekinthető nagyvágónak azért, amiért a vágóhídon köteles állatait levágnatni.

A céh további kérvényt intézett a minisztériumhoz, amely szerint a temesvári mészárosokat a vágóhídon tényleg levágott állatok után adóztassák meg, ahogyan az más városokban is meg van. A minisztérium erre vonatkozó rendelkezése megérkezett azzal, hogy a pénzügyigazgatóság lépjen érintkezésbe a céh vezetőségével a szóban forgó megállapodás létesítése érdekében.

Miniszteri rendelkezés érkezett, hogy a munkabírók mellett működő munkás és munkaadó ülnökök közreműködése esetében csak a munkásoknak fizetendő napidíj, a munkaadóknak nem. A céh vezetősége megállapította, hogy a napidíj a munkaadóknak is jár, mert a munkabíróknál való elfoglaltságuk ugyancsak idővesztést jelent. Ezért a minisztériumban mindkét csoport ülnökei részére egyenlő elbírálást kérnek.

Tekintettel végül arra, hogy a vidéken kevés az állatorvos, közbenjárás történik majd a földművelésügyi miniszternél, hogy a nemzetvédelmi miniszternél eszközölje ki egyes bevonult állatorvosok szabadságolását.

Az őszi elmaradt szántást és vetést tavasszal pótolni kell

Temes tartományban a mezőgazdaság mozgósítására alakított bizottsága tegnap Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár elnöklete alatt ülést tartott. Megállapították, hogy az őszi kevesebb területet szántottak fel és vetettek be, mint az más években szokás. Ennek oka az, hogy sok földműves katonai szolgálatot teljesít, sok igás állatot pedig rekviráltak. A bizottság szükségesnek tart minden intézkedést megtenni, hogy

tavasszal az elmaradt szántást és vetést elvégezzék.

Utastják a községekben működő mezőgazdasági megbizottakat, írják sürgősen össze, hogy községekben mennyi a bevetetlen terület és hogy mennyi munkaerőre és igás állatra volna szükség a munkálatok elvégzésére. Összeírják azokat a gazdaságokat is, amelyeknek tulajdonosa bevonult és azokat, amelyekből az igás állatokat elrekvirálták. A katonaságnál közbenjárnak, hogy a mezőgazdasági munkák végzésére katonai szolgálatot teljesítő földműveseket szabadságoljanak és igás állatokat men-

tesítsenek a rekvirálás alól. Miután a bizottság súlyt helyez arra, hogy az összes szántóföldek megműveltsenek és pedig úgy az otthonlevő gazdáké, mint pedig a bevonultaké, kötelezik a traktortulajdonosokat, hogy

a szántást holdanként 150—180 leírt végezzék el és szükség esetén traktorokkal más községek határába is elmenjenek.

(=) Élénk kereslet mutatkozik a búza iránt a bányászati gabonapiacra és élénkült az érdeklődés az olajmagvak iránt is. A piaci árak következők: Búza 529, tengeri 380, kórpá 330, újab 520, muhar-mag 1050, napraforgómag 920, tökmag 1400, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

Munkások, mesterek és magántisztviselők családi segélye

A társadalombiztosító végzi a kifizetéseket

A hadbavonultak azon részének családi segélyezése véget ért, akik főnökeik részéről nem élveznek a május 8-iki törvény értelmében családi segélyt, a munkaügyi minisztérium tette meg az első lépést. Ez a hadbavonult munkások, kismesterek és magántisztviselők csoportjára vonatkozik. Szélesebbkörű a belügyminisztérium fél milliárdos segélyalap tervezete, amiről tegnap írtunk.

A hivatalos lap 26-iki száma közli a minisztertanács részletes rendeletét „a hadbavonult munkások, mesteremberek és magántisztviselők családi segélyének alapjáról.” Ez az alap 40.000.000 lei és a munkaügyi minisztérium kezelése alatt áll.

Az alaphoz napi 20 lei segély utalható ki olyan hadbavonultak családjai részére, akik iparosok, mesteremberek, vagy magántisztviselők, legfeljebb sergent vagy evvel egyenlő katonai ranggal bírnak és a létfenntartásra szükséges eszközök hiányával vannak.

Számításba jövő családtagok: feleség, kiskorú gyermekek, — akár törvényesek, akár törvénytelenek, — a hadbavonult, vagy feleségének a szülei, ha ezek a hadbavonult eltartásában voltak.

Ebből az alaphoz 1940 február 1-től a pénzügyi év végéig, tehát március 31-ig folyósítanak segélyeket. A kifizetéseket a társadalombiztosító pénztárai és hivatali végzik egy bizottság ellenőrzése mellett, amelyben a munkaügyi miniszter megbí-

zottjai mellett a főnökök és az alkalmazottak megbízottjai foglalnak helyet.

Azok a személyek, akik jogosulatlanul vesznek fel családi segélyt, a büntetőtörvény szerint büntetendők.

= A szeszgyártmányok átvételi árai. A pénzügyminisztérium újra állapította meg az ipari és mezőgazdasági ipari szesznek a monopól hivatal által fizetendő átvételi árait. Az új árszabás abból indult ki, hogy egy 10 tonnás vagon kukorica ára 33.000 lejél számítandó, a szesz ára tehát ennek megfelelően állapítandó meg. Ezek a megállapítások azonban akár felfelé, akár lefelé megváltoztathatók abban az esetben, ha két hónapon át állandóan mutatkoznék 30%-ot elérő árváltozás felfelé, vagy lefelé. Egyebekben a mostani árszámítás 1939 november 1-től 1940 október 31-ig érvényes. Gabonából és burgonyából készített finomított szesz abszolút literjének az átvételi ára 21 lei. Nyers szesz ára 10%-kal kisebb. Melaszból készült szesz ára abszolút literenként 50 banival kevesebb az előző tételénél. Ezek az árak a gyártelep helyén nettó értendők, a forgalmi adókra és egyéb közvetett illetékekre tekintet nélkül. Azok, akik saját terméket dolgozzák fel, vagy ehhez legfeljebb saját termésük 25%-ának megfelelő mennyiséget vásárolnak kisközpontoktól, 15% ártöbbletet kapnak. Az árúnak a monopól hivatal lerakátába szállítás esetén az árak abszolút literenként 2.25 lei szállítási költséggel magasabbak lesznek. Szállítási és kezelési különbözlet címén 0.50% van engedélyezve.

Magyar kultúrest

a Magyar Népközösség rendezésében

munkásságrészére

Ma, csütörtökön, február 29-én, este 1/29 órakor

a Magyar Házban

Venczel József dr. beszél a műveltség hatalmáról

Belépés díjtalan

Baran Coriolan dr. főpolgármester is közbenjár a tüzfahiany enyhítése érdekében

A napok óta súlyosan érezhető tüzfahiany megszüntetése érdekében — mint jelentettük — a tüzfakereskedők szakosztálya a Kereskedelmi Testületek Szövetsége útján kérelmet adott be a királyi helytartósághoz a szükséges vasúti kocsik rendelkezésre bocsátása érdekében. Tegnap délelőtt a tüzfakereskedők küldöttsége Ionescu Zaharie elnök vezetésével megjelent a városi lakosságnak és hasonló tartalmú kérvényt nyújtott át Baran Coriolan dr. főpolgármesternek. A küldöttség a város vezetőségének közbenjárását is kérte, mivel a tüzfahiany elsősorban a városi lakosságot érinti. Baran Coriolan dr. főpolgármester a kérvényt átvette és kijelentette, hogy az abban foglaltakat támogatja. A főpolgármester nyomban táviratot is küldött a vasúti vezérigazgatósághoz és abban a Temesvár—orosevonalon naponta húsz vasúti kocsinak a rendelkezésre bocsátását kérte, mivel ezen a vonalon nagyobb mennyiségű tüzfifa vár elszállításra.

= Zaharin használatát nem spekulál. A legutóbbi amnesztia rendelettel kapcsolatban, amely az 5000 leien aluli pénzbüntetéseket elengedte a büntetés 10%-ának befizetése ellenében, de kivette a kedvezményből a spekulál címén elítélteket, a bíróság előtt felmerült az a vita, vajjon a zaharin használatával készített árúk kereskedelmi forgalomba helyezése spekulál jellegű cselekmény-e, vagy nem. Az oradeai törvényszék és tábla adott esetben elutasította az amnesztia kérését, mert úgy találták, hogy spekulál jellegű cselekmény volt az, amikor egy kereskedő édességek készítéséhez zaharint használt cukor helyett. Az ügy a semmitörvénnyel elé került, ahol most hirdettek ítéletet. Eszerint a spekulál törvény zárt jogszabály keret és nem vonható ide olyan cselekmény, amelyet más törvény tesz büntetendő kihágássá. Ehhez képest az adott esetben a kereskedőnek az amnesztiahoz való jogát elismerték.

= Németország új állatkiviteli egyezményéről tárgyal Romániával. Február 28-án kezdődnek Bukarestben a Németországba irányuló élőállatkivitelre vonatkozó új egyezmény megkötését célzó tárgyalások. Mint ismeretes, az eddigi megállapodás e hó végén lejár és az új egyezményre vonatkozó tárgyalások lefolytatása céljából a német birodalmi állatkiviteli hivatal megbízottja már Bucarestbe érkezett. A román kormány megbízásából a tárgyalásokat Birtolon Aurel szenátor, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, a legfelsőbb mezőgazdasági tanács tagja vezeti le. Az állatkiviteli feltételeit szabályozó egyezményt eddig négy havi határidőre kötötték. Értesülésünk szerint az új egyezményt, amely a szállítási feltételekre és az árakra vonatkozik, három havi határidőre kötik, a másik újítás pedig az lesz, hogy a jövőben a kivitelre kerülő állatok és a hús árát nem a német határ, hanem a román határ viszonylatban állapítják meg, vagyis az árát a németországi exportőrök a román határig számítva fizetik ki, a további szállítási költségek viselése, valamint általában a szállítás további lebonyolításának gondja és felelőssége már nem az itteni exportőröket, hanem a német exportőröket terheli. Valahogy úgy lehetne ezt nevezni, hogy az állatkivitel terén bevezetik a „cash and carry”, a fizess és vidd elvét. Ugyanezt a rendszert vezették be már egyébként a Franciaországba irányuló állatkivitel terén és ezt akarják megvalósítani az Angliába irányuló kivitelnél is.

Az Erdélyi méhészek közgyűlése

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület most tartotta meg évi rendes közgyűlését a vidéki tagok szokatlanul nagy érdeklődése mellett. A távolabbi vidéken lakó méhészek részvételét az EMGE mezőgazdasági kiállításával kapcsolatban engedélyezett utazási kedvezmények tették lehetővé. Az EME vezetőségének a közgyűlése elé terjesztett jelentése felölelte a méhészet minden számottevő működését. A közgyűlés iránt való érdeklődést fokozta az a körülmény is, hogy az egyesület az idén ünnepli meg fennállásának 60-ik évfordulóját és azt az idei nyári folyamán díszközgyűlés keretében fogja megünnepelni, amely alkalommal kiállítás és méhészeti kongresszust is rendez. Az ünnepségekkel kapcsolatban a nagyrendezőbizottság is most tartotta meg előkészítő nagygyűlését. A közgyűlést Pohl Béla elnök nyitotta meg. A megnyitóban visszpillantást vetett az egyesület 60 éves múltjára. Török Bálint, tb. alelnök, főtitkár terjesztette elő az igazgatóválasztmány 1939. évi működéséről szóló jelentését, amely szerint az egyesület 5 éves munkatervében erőteljes propagandát fejtett ki a méhlegelőik feljavítása érdekében. Vasúti kedvezményeket eszközölt ki a CFR-nél az egyesület a méhekkel vándorló méhészek számára. A méz minőségének védelme érdekében bevezette az EME a tagok számára a méz márkázását. Ezzel megvédi a valódi, tápdús és gyógyhatású mézet a hamisítástól. Hosszas, — évekre terjedő utánjárás eredményeképpen az 1939 évben sikerült a méhészet megadóztatását törölni, úgy, hogy 1939 évi április hó 1-től a méhészet külön adófizetés kötelezettsége alól mentes. Súlyos csapás érte a Csík vármegyei méhészeket a lefolyt esztendőben. A jelentés szerint az erdőben a levéltetvek elszaporodtak és az általuk terjesztett mézharmatot a méhek méznek feldolgozva behordták a kaptárakba. A mézharmatos méz hamar megcukrosodott és annyira beszáradt a lépekbe, hogy azt a méhészek többet feloldani nem tudták. Ennek következtében sok méhcsalád pusztult el. Az EME ezt a kérdést az 1939 évben állandóan felszinen tartotta és tanácsokkal látta el tagjait e téren. A méhészkultúra fejlesztése érdekében több ingyenes méhésztanfolyamot rendezett az egyesület Erdély különböző vidékein. 10 méhészeti megfigyelő állomást tart fenn az egyesület a tudományos és gyakorlati vizsgálatok megejtése céljából.

Bővített terjedelemben és gazdag tartalommal adta ki az EME a lefolyt évben is hivatalos lapját, a Méhészeti Közlönyt, amely az idén már az 55-ik

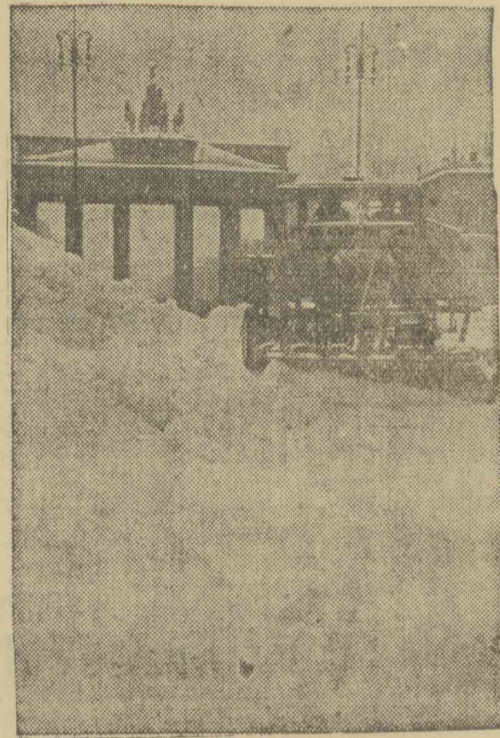
évfolyamába lépett. A Méhészeti Közlöny is jubilál ez évben.

A méhkaptár házilag való elkészíthetése céljából természetes nagyságú műhelyrajzot készített, az Erdélyben legjobban bevált egyleti kis és nagykapitár mintájára. Az egyesület Kolozsvárt a házsongárdi dűlőben tanulmány céljából méhészeti telepet tart fenn, ugyanitt rendezi tanfolyamait is. Az egyesület hivatalos helyiségét 1939 évben a Regalá, volt Majális ucca 16 szám alá helyezte át az EMGE új székházába. A tagszaporulatról, az 1939 évi mérleg és 1940 évi költségvetéséről szóló jelentés elmondása után a közgyűlés véget ért és folytatólag az EME 60 éves fennállásának emlékére tartandó ünnep ségek előkészítő nagybizottsága tartotta meg gyűlését. A nagyrendezőbizottság elhatározta, hogy augusztus hó utolsó és szeptember hó első napjain jubiláris ünnepségeket, díszközgyűlést, méhészeti kiállítást és kongresszust rendez. A kiállítást a Református Kollégium összes helyiségeiben akarja megrendezni. Az egyesület a kiállítást méhészeti, kertészeti, háziipari és művészeti, valamint turisztikai, kisállat, fényképészeti stb. csoportokra fogja osztani. A kiállítás tudnivalóit az egyesület az érdekelteknek kellő időben fogja tudomására hozni. A kolozsvári méhésznapi alkalmával szakelőadásokat rendez az egyesület, a Magyar Színház díszelőadást tart és előre láthatólag a magyar dalos szövetségek is részt fognak venni.

— **Háborús áremelkedések Angliában.** A megállapítások szerint Angliában a háborús áremelkedések három féle csoportba osztották az árukat. 50% az emelkedés a búzánál, cukornál, len, juta, kakonál. 25—50% közt mozog az áremelkedés a kávé, gyapju, kender, fa, bőrök, kaucsuknál. 5—25% közt a marha és juh húsnál, vaj, sajt, továbbá szén, acél, cement és ónnál. Ezek a nagyban áremelkedések a kicsinyben való árakat egyelőre csak kis mértékben változtatták meg, úgy, hogy december és január hónapok árai között mindössze 1 pont emelkedés mutatkozott.

— **Valuták hivatalos árfolyama.** (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincyolc százaiékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— **A kiviteli szállítási díjak felemelése előtt** A legfőbb szállítási tanács felülvizsgálta azt a tervezetet, amely a külföldre szóló szállítások fuvardíját 12—40% között emelni kívánja és erre vonatkozólag kedvező véleményezést adott. A tarifák emelésének oka az, hogy a felfokozott külföldi szállítások újabb vasútanyag beszerzését teszik szükségessé a CFR részéről. Minthogy az emelés csak a külföldi szállítmányokra vonatkozik, a belső forgalomban nem fog áremelkedést előidézni.

Az idei szokatlanul erős tél a német fővárost is hatalmas hótömegekkel borította. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor egy városi hóeke utat tör Berlinben a brandenburgi kapu előtt, a járművek részére

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

83

A két hónap, szökésétől a válópör befejezéséig, különösebb zökkenések nélkül múlt el. Isabel Olaszországba utazott és jobb időtöltés híján beiratkozott a sienai nyári egyetem többhetes tanfolyamára, csupán azért, hogy legyen valami olyan elfoglaltsága is, amely látszólagosan lekösse őt. Az előadásokra azonban csak ritkán látogatott el. Közömbös volt minden tekintetben, a holnap sem érdekelte. Majd csak lesz valahogy. Azok a havi támogatások, amelyeket Montfleury Isabel címére küldött Plovdivba és amelyeket Iván most mind a két alkalommal — augusztus és szeptember elsején — hiánytalanul Sienába utaltatott, egyelőre elegendőnek mutatkoztak a számára. Közben néhány képes levelezőlapot küldött Montfleurynek és közölte vele, hogy a nagy szünidőt Olaszországban tölti. (Ha akarja, hígyje azt, hogy Iván is ott van.) Remekül érzi magát. Ezt a szót hogy remekül, alá is húzta.

Montfleury már régóta forgatta az eszében, hogy váratlanul meglepi Isabelt. Plovdivba elutazni azonban túlságosan messze lett volna neki, idegesítette volna a boigár atyafiság is, amellyel meg kell ismerkednie egyszer és amelyhez jó arcot kell vágni, — már akkor inkább Sienában fogja meglátogatni. Néhány hét Olaszországban, mindkettőjük számára semleges helyen, ez jó lett volna. Csak ez az átkozott, sívár üzletmenet ne nyugtalanította volna szüntelenül. Megoldást kell keresni mindenestre. Pénzre van szükség, hogy áthidalja a dekonjunktúra hónapjait, — őszire hihetőleg javulni fognak az állapotok. De ahhoz az összeghez, amely az Isabel nevében áll fenn és amely csak Isabel tulajdona, nem nyúlhat hozzá. Megjött az információ Zürichből is Honegger személyére vonatkozólag:

Valóban létezik ez az ember, ismerik a piacon, kétségtelenül van hitele is. Hát, ha Honegger érdekli a dolog, majd ügyis jelentkezni fog.

Betty asszony, aki csökönnyösen ragaszkodott ahhoz, hogy férje átadja a vállalatot, nem maradt télen azután sem, hogy Montfleury fölében elhelyezte a taplót. Montfleurynek sejtelt sem volt, hogy Leon Tynner is benne van a játékban, hiszen még eddig azt sem tudta, hogy a világon van.

Tynner és Betty között a kapcsolatok változatlanul megmaradtak. Ki hitte volna, hogy ilyen tartós lesz a barátságuk? Amikor Tynner visszaérkezett Genfbe, Betty asszony is úgy osztotta be programját, hogy ő is ott lehessen. Tynner elmondotta neki, hogy kormánya Paraguayba akarja áthelyezni — követnek. (Egyelőre elhallgatta, hogy csak követségi tanácsosi állásról van szó.) De nem megy szívesen. Az az érzése, hogy nem fog jól tenni neki az ottani klíma. Különben is... Meghalt anyai nagybátyja, Alfonso Delaprive-Vaiot gróf és jócskányi vagyonát ő és tesvéröccse örökölték. Ha nem maradhat Genfben, visszakérözködjék Párisba, a külügyhöz. Ha nem sikerül oda való helyzetetése, rendelkezési állományba véteti fel magát, de Paraguayba nem fog menni.

Betty asszony is azon a véleményen volt, hogy bizony Paraguayba nehezen követi majd Leont. Hihetetlenül messze van, végtére is Montfleurynek a felesége és mi keresni valója van neki Paraguayban? Rendkívüli mértékben helyeselte tehát Tynnernek e terveit. Elérkezettnek látta az időt, hogy megvalósítsa régebbi elgondolását. Hogy Leont szorosabban kapcsolja magához, érdekeltetni kell valamilyen formában Montfleury vállalatában is. Már tavaly arra gondolt, hogy Leont bevásztatja az igazgatósági tagok közé, de ennek módját nem tudta kitalálni. Most kapóra jött, hogy Tynner örökölt, a vállalat is küzd és Montfleury erői is hanyatlóan. Végtére neki is gondoskodnia kell magáról.

Első homályos tapogatózásait Tynner nem utasította vissza. Viszont az is igaz, hogy kevés kedvet érzett ahhoz, hogy ő, a diplomata, ragyogó pályafutását holmi nagyipari vállalkozóként fejtesse be. A szerencsés véletlen azonban összehozta Honeggerrel, aki fiatal franciaországi veje számára igyekezett Párisban valami rendes dolgot nyelbeütni. Tynner megemlítette előtte a Montfleury-gyárat. Páris egyik legszolidabb üzemé, ő maga is szívesen bekapcsolódik, ha akad még egy-két ember, akinek hasonló szándékai vannak. Honegger egy hét múlva közölte vele, hogy lehet a dologról beszélni. Akkor utazott Betty Párisba, hogy az urát megdolgozza. Az első roham nem sikerült, de bízott abban, hogy a körülmények meg fogják érlelni az ő terveit.

Betty mindenestre azt írta Tynnernek, hogy rövidesen le lehet ülni tárgyalni. Honeggernek azonban eszébe jutott, hogy ő maga hívja föl Montfleuryt és kérdezősködjék, hogy mikor látogathatja meg, mert tetszik neki a dolog és nem akarja hosszú kötéltre hagyni. Montfleury csodálkozva hallgatta, hogy mit beszél ez az ember, hiszen ő nem tett semmi ajánlatot, de a telefonon nem akart vitatkozni vele és azt válaszolta, hogy egy-két nap múlva majd ő hívja vissza. Másnap közölte Honeggerrel, hogy nincs miért Párisba fáradnia, mert ő ügyis elhatározta, hogy rokonai látogatásra Olaszországba utazik és akkor Zürichet is útbaejti. Feleségének nem is szólt elhatározásáról.

Tulajdonképpen azért akart ő elmenni, hogy Zürichben ő járjon utána Honegger megbízhatóságának. Mindent személyesen. Amióta az eszét tudja, mindent maga intézett el. Valahogy nem bízott az információs irodák időközben megakadt jelentéseiben sem. Arra a gondolatra, hogy Isabelt, — úgyszólván véletlenül, — egy üzleti tárgyalással kapcsolatban meg fogja látogatni, — tehát nem ő adta be a derekát, — könnyen kihagyó szíve hevesebben kezdett el verni. Egyébként is beszélnie kell Isabellel, mielőtt még

SPORT

A labdarugó szövetség közgyűlése

A labdarugószövetség vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését Gabriel Marinescu tábornok elnökletével. A közgyűlés az alábbi vezetőséget választotta meg az elnök és a négy kinevezett tag mellé:

Alelnök: dr. Birescu, főpénztáros: T. Petrovici, vezetőségi tagok: E. Hatieganu dr., N. Stoicescu, N. Căpătămă. Póttagok: Nalu ezredes Iiescu őrnagy, M. Ioanovici. Felügyelőbizottság: I. Nedelcovici, A. Grigorescu, N. Popescu. Póttagok: A. Buteanu dr., Tudose ezredes és Dumitrescu őrnagy.

A központi bizottságok és ligák elnökei

A Labdarugó Szövetség közgyűlése után Gabriel Marinescu tábornok nyilvánosságra hozta a központi bizottságok, valamint az egyes ligák újonnan kinevezett elnökeinek listáját. Ez a következő:

Fellebbezési bizottság: A. Eliescu. Központi bíró bizottság: B. Xifando. Bajnoki bizottság: V. Stelea. Román Kupa bizottság: M. Codreanu. Átigazolási bizottság: M. Constant. Vidéki bizottság: Chiriescu ezredes. Ifjúsági bizottság: N. Popa. Egészségügyi bizottság: T. Demetrescu dr. Pályabizottság: V. Radulescu.

Az egyes ligák elnökei a következők: Közép: A. Barbat dr. Északi: Ioan Brate dr. Nyugati: A. Mayer. Keleti: Partenie Cezar. Déli: Bucur Earsu.

Sporthírek mindenfelől

Görögország résztvesz a bucaresti balkáni kerékpárversenyeken. Az idei balkáni kerékpárversenyeket a román szövetség rendezi meg Bucarestben. Az ilyen értelmű meghívókat már szétküldték és Görögország kivételével valamennyi meghívott elküldötte válaszáat. Hétfőn megérkezett a görög szövetség válasza is, amelyben közölte, hogy a görög csapat is résztvesz a román fővárosban megrendezendő balkáni kerékpárversenyeken.

Az olasz szövetség a KK és az Európai Kupa mérkőzések folytatása mellett foglalt állást. Az olasz szövetség vasárnap nagyfontosságú ülést tartott és azon behatóan foglalkozott a KK és az Európai Kupa ügyével. Az ülésen hozott határozat értelmében az olasz szövetség a KK és az Európai Kupa mérkőzéseinek megrendezése mellett foglalt állást. Ahhoz is hozzájárult az olasz szövetség, hogy a résztvevő csapatok számát felemeljék.

belemenne ebbe a zavaros vásárba, amelynek hátterét és indító okát oly kevéssé ismeri. Minden Isabelért történik. Isabelnek ott van a hozománya közel egymillió frank, ehhez senkisémet nyúl e pillanatban. Ő a legvagyonosabb az egész családban. Egy lesett mákszem nem sok, de Betty sorsával még annyira sem törődik. Magára sem sokat gondol, — az üzlet foglalkoztatja. Akármennyire is nehezek a viszonyok, kellő átcsoportosítás, megfelelő leépítés mellett az üzem szolid marad, föltétlenül jövedelmező és ami fontos, ő fogja továbbra is irányítani. Az elkerülhetetlen változtatást közölni kell Isabellel, neki kell kimondani az utolsó szót, nélküle nem ír alá semmiféle megállapodást.

Valahol tudatának mélyebb rétegében felmerült az az ötlet is, hogy hátha vejét, aki tanár ugyan, de a rózsauitvetvényes-dinasztia tagja, egy szép napon Isabellel együtt az üzem élére tudja állítani. Isabel esetleg maga odaadja a hozományát és Botju Chitovot is meg lehet nyerni, hogy az új vállalat főrészvényese legyen.

Forró, szeptember eleji nap volt, amikor Montfleury beszállott a repülőgépre. Életében most repült először. Feleségét most sem értesítette elutazásáról Feszélyezte volna magát, hogy végül az ő tanácsait fogadta meg s elmegy tárgyalni. Nem bírta volna el Betty diadalmas mosolyát, annál kevésbé, mert túlságosan amúgy sem bízott a tranzakció sikerében. Amikor a gép a le Bourget-i repülőtéren fölemelkedett a levegőbe és Montfleury először pillantotta meg himbálózni a párisi nagy házakat és az Eiffel-tornyot, amelyekhez ő a megingathatatlan képzetét kapcsolta, amikor egyre emelkedett és törpült, színtelenedett előtte minden, bizonyos ünneplés érzés fogta el és megelégedetten változott magában: határozottan korszakalkotó találmány! Még hárman ültek rajta kívül a gépben, egy csupa szögletből összerakott, szürkehajú amerikai nő, aki egész idő alatt bonbonokat szopogatott, egy francia tengerész-tiszt, egy vele

A hét tizenegye. A hét tizenegye a Gazeta Sporturilor szerint: Eichler—Petrescu, Lengheriu—Vintila, Juhász, Moldoveanu—Sipos, Bogdan, Humis, Bodola, Gica Popescu.

Serbanescu helyett Ilie Petrescu utazik Berlinbe. Serbanescu már régebben meghívást kapott Berlinbe, ahol a német Siedlerrel kellett volna megütköznie. Serbanescu azonban beteg és így valószínűleg Ilie Petrescu utazik helyette a német fővárosba, hogy összemérje erejét Seidlerrel.

A Rapid jégkorongcsapata Budapestre utazik. A fővárosi Rapid jégkorongcsapata a közeljövőben a magyar fővárosba utazik, ahol a BBTE és a Ferencváros csapataival méri össze erejét. A román csapat kiutazását az Ország Öre parancsnoksága is engedélyezte.

Rádió

CSÜTÜRTÖK, FEBRUÁR 29.

Bucaresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Mussorgsky, Borodin és Rimsky-Korsakov művek hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Szalonzene. 14: Rádió ujság. 14.20: A szalonzene folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.45: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.55: Előadás, 20.10: Zongora hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A „Filharmonica” szimfonikus zenekar hangversenye. 22: Rádió ujság, sporthírek. 23.05: Nagy karmesterek hanglemezeiről: Stokowsky. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Zongora hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Enek hangverseny. 14.30: Szalonzene. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatónak. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 18.45: A „Magyar Földolat” ünnepélye. Közvetítés. 19.45: Hanglemezek. 20.15: Hírek. 20.25: „A költő gyermekéhez”. Előadás. 21: Utry Anna és László Imre magyar nótákat énekel. 21.55: Külügyi negyedóra. 22.10: Zongora hangverseny. 22.40: Hírek. 23.10: Tánc-

zene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Cigányzene.

Budapest II. 17.15: Szórakoztató hanglemezek. 18.15: Gál Imre magyar nótákat zongorázik. 19.45: Angol nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: Előadás. 21.55: Cigányzene.

PÉNTEK, MARCHIUS 1.

Bucaresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Román parasztdalok. 12.50: Grigoras Dinicu és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A Dinicu zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: A Dinicu zenekar folytatja hangversenyét. 14.35: Hanglemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények, Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Gyermekkar. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: Enek hangverseny. 20.35: Verdi: Alarcosbál című négyfelvonásos dalművének közvetítése. 21.05: Rádió ujság. 21.50: Rádió ujság. 22.30: Rádió ujság, sport. 23.20: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Ruszin ifjúsági előadás. 11.45: Az öregember szíve. Előadás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákkéféra. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Mit kell tudni az anyának a csecsemőápolásról? 18.45: Jazzhármás. 19.30: Enekkari hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: „A Főméltóságú úr köszöntése.” 20.40: Indulók. hanglemezeiről. 21: Helyszíni közvetítés. 21.30: Előadás. 21.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Magyar tánclemezek.

Budapest II. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20: Szalonzene. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.15: Szalonzene. 23: Időjárásjelentés.

Magyar nyelvű hírek. 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.15: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám USA (48.50 m), GRX (30.96 m). 22.15: Bucuresti. 23.15: Reichsender Böhmen. 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztecebánya. 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strassbourg (349.8 méter.)

körülbelül egyidős, kerek arcú ember, akit civilruhája ellenére is papnak, gyarmatokról hazakerkező hittérítőnek nézett volna, ha nem ismerte volna meg, hogy ez Forgeron, a híres fegyvergyáros. Forgeron elnöke volt a francia gyáriparosok szövetségének, egyik-másik ülésen találkozott is vele, de különben nem voltak kapcsolataik. Felületesen köszöntötték egymást, egy darabig nézgelődtek kíváncsian, de azután Forgeron elfordította fejét, ujjaival folytonosan a kis asztalkán dobogott, mintha ujjainak titkos zenéje kielégítette volna. Bizonyára ez is Zürichbe megy, vagy Genfbe. — gondolta Montfleury, — fegyvergyáros, hát hova is mehetne?

Az idő gyorsan telt, a táj változatos volt, határozottan szép, de annak örült a legjobban, hogy rakoncátlan gyomra jól viselkedett és azt a bizonyos papírcsokót egyetlen egyszer sem kellett igénybe vennie.

Amikor a zürichi repülőtérrel bevitte az autót szállodájába, csodálkozott, hogy ebben a forgalmas városban még sohasem időzött. Régebbi éveiben megfordult Svájcban, de mindig csak a hegyeket kereste, a magaslatok vonulatait, a gleccsereket és a vízeséseket. Szabatosan azt a képet találta meg azonban, amit várt. De egy kissé nyugtalan érzése támadt. Hogy is lehetett ilyen gyors elhatározással rászanni magát erre az útra, anélkül, hogy alapos pénzügyi tervet dolgozott volna ki magának?

Honegger értesítette érkezéséről. Öt perccel azután, hogy megérkezett, Honegger tiszteletét tette nála a szállodában. Montfleury lejött a hallba.

— Valóban nagy áldozatot hozott, — mondotta Honegger, — hogy ide fáradt Zürichbe, holott, amint jeleztem, én magam is szívesen felkerestem volna.

Montfleury kimerülten válaszolt, de azért igyekezett, hogy már az első rápillantásból megbízható képet nyerjen erről az emberről.

— Nem tesz semmit, jól esett kimozdulnom

hazulról. Igaz, hogy mint a jó futballisták, saját területemen inkább otthon vagyok és kár volt föladnom ezt az előnyt, de azért, azt hiszem, önök nem fogják majd kihasználni. Hát kérem — intett a kezével, mint aki már is kész, hogy rátérjen a tárgyra.

— Ó, kérem, biztosíthatom, hogy a legtökéletesebb fair play, — előzékenykedett világias modorban Honegger. — Bármikor kezdhetjük megbeszéléseinket. De, nem óhajt ledülni egy kicsit? Nem is kérdeztem, meg van elégedve a szobájával?

— Nem fekszem le, azonnal indulhatunk.

— Akkor csupán cégtársamat, Paguartot értesítem. Bement a telefonfülkébe,

Egy negyedóra múlva már a cég irodájában voltak. Montfleury tekintete levetkőztetni vélte Honeggert. Talán igaz is volt, amikor azt hitte róla, hogy ez is ama nagy ragadozók közé tartozik, akik kíméletlenül csapnak le áldozataikra, ha azok gyöngébbeknek mutatkoznak. Honegger azonban behúzta a karmait és mézédés szavakkal kezdte el:

— Igen tisztelt barátunk, Leon Tynner, már bizonyára értesítette arról, hogy a mi pénzcsoportunkban meg van a szándék egy nagyobb illatszert gyárnál érdekeltséget vállalni. Nekiünk ilyen gyárra van éppen szükségünk. Hajlandók volnánk esetleg ajánlatot tenni az ön gyára átvételére vonatkozólag. Látogatása megerősít bennünket abban a föltevésben, hogy talán nem kell legelőrlől kezdeni az eszmecserét. Ha önben van készség, akkor ez az úgy menni fog.

Montfleury Honegger kék-babos csokornyakkendőjét nézte a sárga nyersselyem ingen, amely széles, öntudatos mellkasra tapadt. Az ördögbe is, ki az a Leon Tynner, akire ez az ember hivatkozik? Ez volna talán a felesége „barátnő”-je?

(Folytatjuk)

Hetvenezer ember nyolc szobában

Látogatás a népesedési hivatalban, ahol a Bánát fővárosának minden felnőtt lakosát nyilvántartják

Félórás látogatáson voltam hetvenezer embernél. Valamennyit otthon találtam. Nyolc szobában kényelmesen elfér mind a hetvenezer ember. Nem Hűvelky Mátyik birodalma ez a nyolc szoba. Igaz, hogy van köztük gyermek is sok, de a legtöbb felnőtt. Nyolc szobában hetvenezer embert összezsúfolni csak úgy lehet, hogy az illetők csak képletesen vannak jelen: kartonlapokon és ingatlanügyi oldalakon.

A nyolc szoba a rendőrkvesztura palotájának földszintjén van és nem egyéb, mint a város bejelentő hivatala, azaz hivatalos néven, a népesedési iroda. Marian Teodor rendőrkomiszár, a hivatal főnöke kalauzol és készséggel ad meg minden felvilágosítást.

A városnak százezer lakosa közül csak hetvenezer van itt önállóan nyilvántartva. Ez azért van, mert a tizenöt éven alóli gyermekek részére nincsenek külön nyilvántartási kartonlapok. Az ilyen gyermekek még a szülők nyilvántartásában szerepelnek. Mindazonáltal vannak olyan felnőttek is, akiknek még mindig nincsen előírt személyazonossági igazolványuk és így a nyilvántartásban sem szerepelnek.

— Ez most már lehetetlen lesz, — magyarázza Marian Teodor főnök, — az ingatlanügyi behozatala óta ugyanis

minden háztulajdonos felelős érte, hogy a házában lakó minden személy, akár főbérlet, akár al-bérlet, be legyen jelentve.

Nemcsak azt büntetik meg, aki nem jelentkezik, hanem a háztulajdonost és a házgondnokot is. Ezentúl nem lesz a városban bejelentetlen személy. És meg fog szünni az is, hogy egyes személyek, akik annak idején kiváltották személyazonossági igazolványukat, elmulasszák a lakásváltozást bejelenteni, holott némelyik már többször is változtatott lakást.

Az ilyen személyek hiába szerepeltek itt az eredeti nyilvántartásban, mégsem lehetett a lakásukat pillanatok alatt megállapítani.

A népesedési irodában lázas munka folyik, hogy a nyilvántartást tökéletessé tegyék és így megadják neki azt a rendeltetést, amelynek érdekében annak idején létesült.

Valamikor huszonöt tisztviselő dolgozott ebben a hivatalban, most a főnökön kívül mindössze hét.

Azonban valamennyi nagy gyakorlattal bír és lelkiismeretesen, pontosan végzi munkáját. Gritta Ovidiu rendőrkvesztor nemrég ellenőrzést tartott a népesedési irodában és elismerését fejezte ki a rend fölött, amelyet ott tapasztalt.

Az első szobákban a falak mellett magas szekrények állanak apró fiókokkal. Ha tudni akarjuk valamely városi lakosnak pontos lakását, csak a nevét kell megmondanunk. A tisztviselő máris siet a megfelelő szekrény megfelelő fiókjához és a betűvel jelölt fiókot kihúzza. A fiókban színes kartonlapok állnak. Fürgén lapoz köztük a hivatalnok és máris kihoz egyet. A bementett név nyilvántartási lapja az. Rajta van a név, foglalkozás, születés, nemzetiség és pontos lakáscím.

Összesen hetvenezer ilyen nyilvántartási lapot őriznek a fiókok.

A népesedési iroda másik részében vannak az ingatlanügyi szekrényei. Tolóajtós szekrények ezek. Ha ilyen ajtót félretolunk, egy csomó kihúzható fiók válik láthatóvá. A fiókokon a város utcáinak nevei vannak ábécés sorrendben. Minden utcának saját fiókja van. A fiókban benne vannak az illető ucca valamennyi házában ingatlanügyi házzámok szerint. Az ingatlanügyi megfelelő lapjain ott van a ház valamennyi lakójának lapja min-

den rávonatkozó adattal. De ha valakit keresünk, akiről nem tudjuk, melyik utcában lakik, az se baj.

Az indexből pillanatok alatt megállapítják, melyik ucca milyen számú házában lakik és megtudjuk róla nyomban az összes adatokat.

Nős-e, nőtlen, hajadon, férjes, milyen vallásu, mikor és hol születet, milyen tanulmányokat végzett, milyen nyelveket beszél, mi a foglalkozása és még sok egyebet.

Külön szekrények vannak a szállodák számára. Ezeknek a vendégei nem állandó lakosai a városoknak, de a nyilvántartást nagyon pontosan vezetik. Minden nap délelőttjén már tudni lehet, hogy melyik szállodában ki lakik, honnan jött és mik a személyi adatai.

Szekrények vannak a hivatalban, amelyek a lakosságot foglalkozás, nemzetiség és vallás szerinti csoportosításban tartják nyilván.

Egy-egy személyre vonatkozó adatok négy helyen is különböző csoportokban található és így könnyen ellenőrizhetők az esetleg becsúszott tévedések.

A népesedési hivatalban naponta átlag százötven-kétszáz személy fordul meg. Olyanok, akik más községekből a városba költöztek, vagy a városból vidékre vándorolnak, aztán olyanok, akik lakásukat változtatják, vagy olyanok, akik személyazonossági igazolványukat felülbélyegeztetik, avagy ki-cserélik. Ezeket felül ötven-hatvan olyan jelentkező is van, aki valakinek a címét kívánja, vagy más felvilágosítást óhajt. A tisztviselők gyorsan és szakavatottan intéznek el mindent, pedig egy-egy fél érdekében gyakran három könyvbe is kell adatokat bevezetni, végül a változásokat a kartonlapokra és az ingatlanügyi könyvekbe is bevezetni.

Jellemző erre a hivatalra, hogy ott nem marad egyik napról a másikra hátralékos munka. Valóban mintaintézmény ez, amely megérdemli a község teljes bizalmát.

Kubán Endre

Hirdessen a Déli Hírlapban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Kütli. — Nogrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—18.

Allást keres

Házfelügyelői állást keres abszolút megbízható házaspár. Mindkettő jó-megjelenésű, szorgalmas rendszertő. A férfi — állami nyugdíjas — az összes szerelői munkákat érti (kerti munkát is), valamint mindennemű írásbeli adminisztrációt. Az asszony kitűnően főz, úri háztartás vezetését önállóan vállalja. Érdeklődést: „Szép lakás, rendes megéltetés” jelígen a kiadó továbbít. Elmennének vidéki nagybúri gazdaságba is. 656

Oktatás

Segéd- és mestervizsga előkészítő tanfolyamok. Nappali és esti előadások. Felvilágosítást ad a „Szabászat-i szakiskola” Timisoara I., Piata Unirii 13. 693

Lakás

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modern háromszobás uccai I. emeleti lakás május 1-re kiadó. Str. Bonnaz 11. (Kütli térnél). 670

Atas-vétel

Akar Ön is 3 milliót nyerni? Vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban Timisoara IV., Piata Kütli No. 1. Mert, aki nála vesz, annak szerencséje lesz. Új terv 200 lei egy negyed sorsjegy ára. 688

Tökések figyelmébe! Timisoarán vilamos megállónál levő nagy ingatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhás lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió lei. Ajánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jelíge alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Családi házat megvételre keresek, a melyben 1—2 négyszobás modern lakás van. Ajánlatokat „Uriház” jelígre a kiadóba kérek. 646

Ford autóhoz, 1929-es típusú, használt hűtőt keresünk. Ing. Schedivetz, Timisoara, Brătianu 39. 694

500—1000 kgr. mérleg megvételre kerestetik. Telefon: 30—97. 684

Új házban egy, vagy kétszobás garzón, esetleg hallos modern lakást keresek. Címeket a kiadóba „Modern” jelígre kérem. 683

Családi ház 3 szoba, mellékhelyiségekkel, kert és gyümölcsfákkal eladó. IV., Str. Brăncoveanu 74. 695

Ládák különböző nagyságban gyalult puhafából, vásárosoknak, kereskedőknek, lisztes ládáknak különösen alkalmasak és több utazó láda (koffer) olcsón eladók. I., Lonovics ucca Bánáti-ház IV. em. ajtó 24/b. Megtekinthető 3—6 óra közt. 696

Különjelen

Nagy házőrző kutya állatkedvelőnek díjmentesen átadó. Új-Freidorf, XIV. ucca 22. 687

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.

Legjobb tőkebefektetés perzsaszőnyeg Olcsó árban zsákszőnyegek és fonalak. ORIENTAL perzsaszőnyegszövőde, IV., Bul. Berthelot 5.

Kérelem

Timistorontal, Arad, Caras és Severin megyék ft. plébánosaihoz.

Egy fiatal ember, aki most végezte tanulmányait állás elnyerése érdekében, keresi ősenek, Müller Emil (esetleg Emil Ferenc) születési bizonyítványát. Nevezett 1840—1842 között született, de születési helyét nem tudja. Nevezett szülei Müller Ferenc és Lányi Emilia voltak. Ugyancsak szülsége van Müller Emil és Tramm Olga esketési bizonyítványára. Az esketési 1875 és 1885 között ment végbe valamely községben, ahol Müller Emil, mint pénzügyőr teljesített szolgálatot. Kéretik ezen okmányokat utánvétellel Reisz, a Temesvarer Zeitung tisztviselőnéje címére. Timisoara I., Str. Eminescu 5. beküldeni.

ELVESZETT

kedden reggel a főposta környékén

fekete keretes szemüveg

Becsületes megtaláló adja le a Déli Hírlap kiadóházában